

KWARTALNIK ISSN 1509-3735

TARNOGRODZKI

NUMER 61

ROK XV

2014

Wesołych Świąt

oraz

Szczęśliwego
Nowego Roku

2015

Święto Niepodległości

11 listopada

*Niechaj magiczna moc wigilijnego
wieczoru przyniesie Wam spokój,
radość i miłość
Niechaj każda chwila
Świąt Bożego Narodzenia
żyje własnym pięknem,
a Nowy Rok obdaruje Was pomyślnością
i szczęściem
Najpiękniejszych
Świąt Bożego Narodzenia
życzą*

*Przewodniczący Rady
Miejskiej
Piotr Marczak*

*Burmistrz Tarnogrodu
mgr inż. Eugeniusz Stróż*

Dzieciątko - Małeńki Król

Monika Hyla

Pochylając się w adoracji nad żłóbkiem, warto pamiętać, że kult relikwii żłóbka betlejemskiego pochodzi z VII wieku. Relikwie te nazwane „Presepe” lub „Cunabulum Domini” (Żłóbek lub Kolebka Pana) składają się z pięciu deszczulek i można je zobaczyć w rzymskiej bazylice patriarchalnej Santa Maria Maggiore. Dużym kultem w Polsce cieszą się również figurki Małeńkiego Króla.

Bezbronna Dziecina

Twórcą szopki, według tradycji, jest św. Franciszek z Asyżu. Znamy wielu świętych, którzy szczególnym umiłowaniem darzyli bezbroną Dziecinę złożoną w żłóbku. Wielka św. Teresa z Avili wprowadziła ten kult w swoich klasztorach, skąd rozprzestrzenił się on na całą Hiszpanię, a następnie na cały świat. W Polsce, w klasztorze w Czernej, taka figurka stoi przed obrazem św. Teresy. Propagatorką kultu Dzieciątka Jezus była bł. Małgorzata od Najświętszego Sakramentu (1619-48), karmelitanka z klasztoru w Beaune we Francji. Została ona obdarzona szczególną misją czczenia i rozpowszechniania kultu Boskiego

Dzieciństwa Pana Jezusa Chrystusa. Św. Teresa od Dzieciątka Jezus wybrała swoje imię zakonne, aby uczcić w szczególny sposób Bożą Dziecinę - jej zawdzięczamy także duchową małą drogę duchowego dzieciństwa. Znamienne, że także ludzie świeccy starali się oddawać cześć figurkom Dzieciątka Jezus. Ferdynand Magellan, wielki odkrywca nowych lądów, w czasie odkrycia Filipin nie tylko miał przy sobie jedną z nich, ale pozostawił ją na wyspie Cebu i tam do dzisiaj otoczona jest szczególnym kultem.

Sanktuaria Małeńkiego Króla

W Hiszpanii rozpowszechnił się zwyczaj przedstawiania Małeńkiej Bożej Dzieciny w pozycji stojącej, a nie leżącej na sianku. Taka niewielka figurka, licząca zaledwie 45 cm, z Hiszpanii dotarła do Pragi i została otoczona kultem. Praskie Jezulátko w lewej dłoni trzyma kulę symbolizującą świat, prawą zaś unosi w geście błogosławieństwa. Praskiej Dziecinie przypisuje się m.in. obronę Pragi w czasie oblężenia szwedzkiego.

Siostry Karmelitanki Dzieciątka Jezus pracujące przy sanktuarium, w zależności od okresu roku liturgicznego i wydarzeń państwowych, ubierają figurkę w jedną z ponad 70 sukienek. Przy kościele znajduje się ciekawe Muzeum Dzieciątka Jezus z Pragi, które warto zobaczyć. Drugie z najsłynniejszych sanktuariów Dzieciątka Jezus na świecie znajduje się w bazylice Santa Maria in Aracoeli w Rzymie na Wzgórzu Kapitołińskim. Słynąca z wielu cudów i otoczona wielkim kultem figura Dzieciątka Jezus znajduje się w specjalnej kaplicy w lewej części bazyliki. Dzieciątko Jezus przyozdobione jest złotą koroną z drogocennymi kamieniami. Ta cudowna figurka została wyrzeźbiona w Jerozolimie w 1480 r. przez franciszkanina, w drewnie pochodzącym z jednego

z drzew oliwnych z Getsemani.

Legenda głosi, że gdy braciszkowi zabrakło farb, figurkę malowali aniołowie. Rzeźba Santo Bambino ubrana jest w drogocenne suknie i płaszcze. W 1897 r. figura, zgodnie z wolą papieża Leona XIII, została ukoronowana. Obok szklanej gabloty, w której umieszczony jest mały Chrystus, przechowuje się

korespondencję przysyłaną do sanktuarium z różnych zakątków świata. Te liczne listy z podziękowaniami i prośbami są dowodem na to, że Dzieciątko Jezus Aracoeli czczone jest na całym świecie. Najwięcej pielgrzymów przybywa do sanktuarium od Bożego Narodzenia do święta Objawienia Pańskiego. Wówczas dzieci przy żłóbku, w którym umieszcza się na ten okres figurkę, śpiewają kolędy. W lutym 1994 r. cudowna figurka Dzieciątka Jezus została skradziona i do tej pory jej nie odnaleziono. W jej miejsce została ustawiona wierna kopia. Słynne sanktuaria Dzieciątka Jezus znajdują się w Niemczech (w kościele dominikanów w Althenhohenau, w kościele Augustianów w Monachium, w klasztorze w Reutbergu, w Holzer) w Austrii (w Salzburgu, Christkindl), w Szwajcarii (w klasztorze benedyktynek w Sarnen), we Włoszech (w Ozieri i Viterbo) oraz w Cebu, na Filipinach.

Polskie sanktuaria

W wielu polskich kościołach figurki Dzieciątka Jezus

są noszone na feretronach przez dzieci podczas procesji. Tak jest np. w parafii pw. św. Antoniego w Gołkowicach. Kult krakowskiego cudami słynącego Dzieciątka rozszerzał sam kardynał Karol Wojtyła, mieszkaniec pobliskiego Pałacu Arcybiskupów. Dziecię Jezus mieszka w domu swego ziemskiego Opiekuna (kościół pw. św. Józefa), podobnie jak niegdyś w Nazarecie. Figurka Dzieciątka Jezus jest wyrzeźbiona z drewna i ma wysokość 60 cm. Jezusek ma na głowie koronę, a w lewej ręce trzyma jabłko - symbol władzy królewskiej. Jest ubrany w królewskie szaty: sukienkę i płaszcz. Prawą rączkę ma uniesioną w geście błogosławieństwa. Siedzi na drewnianym, pozłacanym tronie, ozdobionym dwoma puttami - barokowymi aniołkami. W 1894 r. po raz pierwszy zrozpaczona matka włożyła sukienkę Dzieciątka na swoje umierające dziecko. Dziecko wyzdrowiało i od tego czasu stosowano często takie praktyki, aż zabrakło sukienek. Zaczęto więc pocierać materiał o figurkę. Czciciele figurki wierzą również w cudowną moc tzw. wody Dzieciątkowej, którą otrzymuje się przez zanurzenie figurki w wodzie. Jedyne w Polsce sanktuarium Dzieciątka Jezus Jodłowa to wieś położona ok. 30 km na południowy-wschód od Tarnowa. Podanie głosi, że książe Bolesław Wstydlivy miał wysłać tutaj sześciu kmieci w celu

nabożeństwo zwane: Droga Betlejemską. Nabożeństwo składa się z 12 tajemnic, zdarzeń z życia Pana Jezusa. Obecnie jest ono odprowadzane na dziewięć dni przed Bożym Narodzeniem i trwa do uroczystości Objawienia Pańskiego. Na zakończenie nabożeństwa wierni śpiewają hymn do Dzieciątka Jezus „Królu mej duszy”. Dniem parafialnego odpustu jest Wigilia Bożego Narodzenia. Uroczystości odpustowe ku czci Dzieciątka Jezus w jodłowskim sanktuarium trwają trzy dni. Rozpoczynają się co roku od uroczystej Pasterki. Pielgrzymi zgodnie twierdzą, że to wyjątkowe miejsce. Pątnicy u stóp Dzieciątka Jezus nie tylko doznają ukojenia duszy, ale i ciała, bowiem sanktuarium mieści się w otoczeniu starodrzewu lipowego, stanowiącego pomnik przyrody. Dawniej niemal w każdym domu wisiał wizerunek Dzieciątka Jezus. Obecnie większą popularnością cieszą się medaliki z Dzieciątkiem. Do dzisiaj zachował się zwyczaj błogosławieństwa nowożeńców przez rodziców słowami: „Niech cudowne Dzieciątko Jodłowskie wam błogosławi i wami się opiekuje”.

Bractwo Praskiego Dzieciątka Jezus

Bractwo Praskiego Dzieciątka Jezus jest stowarzyszeniem wiernych, którzy dążą do doskonałej miłości w świecie, według ducha dziecięctwa Bożego. Do Bractwa może należeć każda osoba przynależąca do Kościoła Katolickiego, która ukończyła dziesięć lat. Członkowie pamiętają o rocznicy przyjęcia sakramentu chrztu świętego, dziękują Bogu Ojcu za dar dziecięctwa oraz noszą medaliki Dzieciątka Jezus. Do obowiązków członków Bractwa należy codzienna modlitwa: trzy razy „Chwała Ojcu...” oraz akt strzelisty: „Boskie Dzieciątko Jezus, błogosław nam”.

<http://www.niedziela.pl/artukul/90716/nd/Dzieciatko---Malenki-Krol>

„POCIĄG DO WOLNOŚCI”

Czym dla współczesnego Polaka są święta narodowe? Czy są one tylko dodatkowymi dniami wolnymi, czy są czymś więcej? Odpowiedź na te pytania pozostawiam do przemyślenia dla wszystkich. Ale pamiętajmy, że święto państwowe, święto narodowe to okres związany z historią państwa, tradycjami i kulturą państwa. Józef Piłsudski powiedział: „Naród, który traci pamięć, przestaje być Narodem – staje się jedynie zbiorem ludzi, czasowo zajmujących dane terytorium”. My mamy dziś szczęście żyć w wolnym kraju, pamiętamy jednak o tym, że przodkom winniśmy pamięć, a ojczyźnie – miłość.

11 listopada 2014 roku obchodziliśmy 96. rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości. Narodowe Święto Niepodległości to najważniejsze święto państwowe w ciągu roku. Jest obchodzone dla upamiętnienia 11 listopada 1918 roku, kiedy to Polska odrodziła się po 123 latach niewoli. Narodowe Święto Niepodległości było świętem zapomnianym w powojennej, komunistycznej Polsce. Dopiero w III Rzeczypospolitej Narodowe Święto Niepodległości znów odzyskało dawne znaczenie. Polska na nowo odrodziła się w roku 1989, formalnie poprzez uchwalenie przez Sejm kontraktowy przywrócenia przedwojennej nazwy kraju - Rzeczpospolita Polska. Ustanowiono też nowe godło. Według innych opinii w pełni niepodległa Polska rozpoczęła się, kiedy zakończyły się obrady Okrągłego Stołu lub powołano rząd zmarłego niedawno Tadeusza Mazowieckiego. Najważniejsze jednak, że dzięki przemianom sprzed 25 lat możemy obchodzić dumnie Narodowe Święto Niepodległości.

Uczniowie szkoły podstawowej każdego roku aktywnie włączają się w gminne uroczystości związane ze Świętem Niepodległości. W tym roku razem z nauczycielami i rodzicami przygotowali akademię pt. „Pociąg do wolności”. Widzowie wraz z przewodnikami-

kolejarzami, recytatorami i chórem „Marysieńka” odbyli podróż do przeszłości przez kolejne lata dziejów naszej Ojczyzny.

„W stacji Niewola na długo przystanął pociąg ojczyzny,

Choć Polacy nie szczędzili dla niej krwi, cierpienie i blizny.

Walczyli za Polskę, nie bacząc na potęgę wrogów i własne cierpienie.”

Wiara w lepszy los zagrzewała Polaków ze wszystkich zaborów do walki o Polskę. „Pociąg do wolności” zatrzymał się na stacjach „Powstania narodowe” i „I wojna światowa”. Odwaga, męstwo i upór Polaków do walki o Ojczyznę na frontach I wojny światowej zaowocowały w końcu dotarciem do stacji „Wolność”! 11 listopada 1918 roku odzyskaaliśmy niepodległość, a Rzeczpospolita powróciła na mapę Europy. Polacy

znaleźli się we własnym domu!

Dopelnieniem spotkania społeczeństwa Tarnogrodu było wspólne śpiewanie pieśni patriotycznych oraz wręczenie przez uczniów zgromadzonym widzom kartek okolicznościowych „Mamy niepodległą!” wydanych przez Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku. Na zakończenie uroczystości wystąpiła Tarnogrodzka Orkiestra Dęta pod batutą p. Zbigniewa Bilińskiego.

Dzisiaj już w wolnej i suwerennej Ojczyźnie możemy oddać cześć tym wszystkim, którzy za wolność i niepodległość Polski zginęli. Niech nasza postawa będzie przejawem prawdziwego patriotyzmu, postawą pamięci i szacunku, jaką winni jesteśmy naszym przodkom.

„Aby człowiek wiedział, dokąd zmierza, musi wiedzieć, skąd pochodzi.

Naród bez historii błędzi jak człowiek bez pamięci.”

Anna Kuziak

W HOŁDZIE GÓRNIKOM Z „WUJKA”

W niedzielę (14 grudnia) w Tarnogrodzie uczczono 33. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego. Dzień ten stał się okazją do złożenia hołdu górnikowi Józefowi Krzysztofowi Gizie, który 16 grudnia 1981 roku zginął w pacyfikowanej kopalni. Zobacz fotorelację z wydarzenia.

13 grudnia 1981 roku wprowadzono w Polsce stan wojenny. Tarnogród ma swój symbol stanu wojennego. Jest nim młody 23-letni chłopak, który za chlebem wyruszył do kopalni „Wujek”. W Tarnogrodzie pamiętają go jako pełnego energii i zapału, kochającego grę w piłkę, szachy, lubiącego muzykę. Jednak spotkał go okrutny los. Jako jeden z dziewięciu górników zginął on podczas pacyfikacji kopalni „Wujek” 16 grudnia 1981 roku.

Uroczyste obchody rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Tarnogrodzie rozpoczęły się od przemarszu delegacji i mszy św. w intencji Ojczyzny w kościele parafialnym, sprawowanej przez ks. Jerzego Tworka. Uczestnicy nabożeństwa mieli okazję ucałować relikwie błogosławionego ks. Jerzego Popiełuszki, które od tygodnia przebywały w tarnogrodzkiej parafii. Przypomnijmy, że ks. Popiełuszko był kapłanem warszawskiej „Solidarności”, obrońcą praw człowieka w PRL. Został zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa. We mszy św. wzięli udział przedstawiciele władz samorządowych z posłanką Genowefą Tokarską, starostą Marianem Tokarskim i burmistrzem Eugeniuszem Stróżem na czele, przedstawiciele związków zawodowych NSZZ Solidarność, górnicy z kopalni Lubelski Węgiel „Bogdanka” i KWK „Wujek” oraz rodzina górnika. Byli obecni również senatorowie, radni sejmiku województwa, powiatu a także wójtowie i burmistrzowie innych gmin. Po nabożeństwie w asyście orkiestry kopalni „Bogdanka”

zebrani przemaszewali na cmentarz parafialny, gdzie pochowany został Józef Krzysztof Giza. Po odmówieniu krótkiej modlitwy przyszedł czas na złożenie wieńców. Marian Król, przewodniczący Zarządu Regionu Środkowowschodniego NSZZ „Solidarność” w Lublinie, mówił, że spotkanie przy pomniku górnika-bohatera to niemalże tradycja, którą ma nadzieję, kiedyś będzie kontynuować młodzież.

Następnie uroczystości były kontynuowane w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury, gdzie młodzież z tarnogrodzkiego gimnazjum zaprezentowała część artystyczną. Program, w którym znalazły się dobitne teksty i piosenki, do tego pięknie wykonany przez młodych gimnazjalistów wzruszył zgromadzoną widownię, która artystów żegnała gromkimi brawami.

Po inscenizacji zaproszeni goście mogli zabrać głos. Swoimi spostrzeżeniami podzielił się senator Jerzy Chróścikowski: *Ja, jako przewodniczący Solidarności rolniczej, mogę powiedzieć, że my rolnicy też to przeżywaliśmy. Może nie w zakładach pracy jak wy, ale w swoich gospodarstwach. My w Zamościu tutaj protestowaliśmy jeszcze 13 grudnia. Stąd nas ściągano, stąd interweniowano. Dzisiaj jesteśmy z pełną wiarą i nadzieją, że w tej Polsce da się coś jeszcze zrobić, że w tej Polsce będzie jeszcze prawda, uczciwość i sprawiedliwość.*

<http://www.gazetabilgoraj.pl/w-holdzie-gornikom-z-wujka-foto>

Fotorelacja z wydarzenia na przedostatniej stronie wydania

Największa tragedia stanu wojennego

Protest w kopalni „Wujek” rozpoczął się po wprowadzeniu stanu wojennego, na wieść o zatrzymaniu szefa zakładowej „Solidarności” Jana Ludwiczaka. Został on aresztowany w nocy z 12 na 13 grudnia. Zomowcy rozbili drzwi jego mieszkania i wdarli się do środka. Pobili dwóch górników, którzy pilnowali wejścia.

W niedzielny poranek, 13 grudnia, na prośbę górników, do kopalni przyszedł z pobliskiego kościoła ks. Henryk Bolczyk, który odprawił mszę w zakładzie. Po jej zakończeniu pracownicy rozeszli się do domów. 14 grudnia pierwsza zmiana rozpoczęła strajk. Górnicy domagali się zwolnienia z więzienia Ludwiczaka i innych działaczy „S” z całego kraju, respektowania Porozumienia Jastrzębskiego oraz niewyciągania konsekwencji wobec protestujących.

Do strajku przyłączyli się górnicy z dalszych zmian, którzy sformułowali kolejne postulaty - zniesienia stanu wojennego i przywrócenia działalności „Solidarności”.

Przywódcą strajku wybrano Stanisława Płatka, sekretarza komisji rewizyjnej „S” w zakładzie.

Negocjacje strajkujących z władzami nie przyniosły rezultatu. Zawiązał się komitet strajkowy. W pierwszych dniach stanu wojennego na Śląsku zastrajkowało w sumie ok. 50 zakładów. 15 grudnia do strajkujących zaczęły dochodzić wieści, że milicja i wojsko spacyfikowały niektóre strajkujące zakłady, m.in. kopalnię „Manifest Lipcowy” w Jastrzębiu Zdroju.

Górnicy, nie wiedząc jeszcze wówczas, że strzelano do robotników w „Manifeście”, rozpoczęli przygotowania do obrony swojego zakładu. Bronią stały się łopaty, kilofy, łańcuchy, zastrzone pręty, cegły i śruby.

Następnego dnia kopalnię, gdzie strajkowało już ok. 3 tys. górników, otoczyły oddziały milicji, czołgi i wozy pancerne. Wokół zebrał się też tłum kobiet, młodzieży i dzieci. Do strajkujących poszli przedstawiciele wojska, by nakłonić ich do poddania się. Propozycja

została odrzucona. Wtedy armatkami wodnymi, przy 16-stopniowym mrozie, zaatakowano ludzi otaczających zakład. Milicjanci obrzucili tłum gazami łzawiącymi i świecami dymnymi.

Przed godziną 11 czołgi sforsowały kopalniany mur, a oddziały ZOMO wkroczyły na teren zakładu. Górnicy

byli ostrzeliwani pociskami wypełnionymi gazem łzawiącym i polewani wodą. W czasie walki górnicy ujęli trzech milicjantów, a resztę pacyfikujących zmusili do wycofania. Gdy do akcji wprowadzony został pluton specjalny, padły strzały. Na miejscu zginęło sześciu górników, jeden zmarł kilka godzin po operacji, dwóch kolejnych na początku stycznia 1982r.

Dla Józefa Czekalskiego, Krzysztofa Gizy, Ryszarda Gzika, Bogusława Kopczaka, Zenona Zajac, Zbigniewa Wilka, Andrzej Pelki, Jana Stawińskiego i Joachima Gnidy była to ostatnia szychta w życiu. Ponad 20 innych górników zostało rannych. Straty drugiej strony to 41 rannych, z których 10 wymagało leczenia w szpitalu.

Po zakończeniu pacyfikacji doszło do rozmów przedstawicieli obu stron. Górnicy zwolnili ujętych trzech milicjantów, oddali broń i zakończyli strajk. Wkrótce potem służby bezpieczeństwa zatrzymały osiem osób, które oskarżono o organizowanie i kierowanie strajkiem w „Wujku”. W lutym 1982 roku czterej z nich otrzymali wyroki od 3 do 4 lat więzienia, czterej inni zostali uniewinnieni.

20 stycznia 1982 roku sterowane przez władze śledztwo w sprawie odpowiedzialności milicjantów za użycie broni palnej podczas pacyfikacji kopalni Wujek umorzono. Prokuratura Garnizonowa w Gliwicach uznała, że milicjanci działali w obronie koniecznej.

Sprawa została wznowiona po upadku komunizmu. Prawomocny wyrok zapadł dopiero w 2008 r., po trzech procesach (dwa poprzednie wyroki uchylał sąd apelacyjny). Były dowódca plutonu specjalnego ZOMO Romuald Cieślak został skazany na 6 lat więzienia, dwaj jego podwładni na 4 lata, a 11 innych - na 3,5 roku więzienia.

Peregrynacja relikwii bł. ks. Jerzego Popiełuszki

7 grudnia została odprawiona msza św. z wprowadzeniem relikwii bł. ks. Jerzego Popiełuszki pod przewodnictwem Jego Ekscelencji ks. Biskupa Mariusza Leszczyńskiego. W tym roku obchodzimy 30. rocznicę męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki, kapelana Solidarności. Był kapłanem otwartym na każdego człowieka. Wskazywał

drogę do Boga. Prosił, aby ludzie nie zapominali, że w życiu „zło należy zwyciężać dobrem”. Bł. ks. Jerzy

Popiełuszko został bestialsko zamordowany przez funkcjonariuszy Służby Bezpieczeństwa w październiku 1984 roku. Został beatyfikowany 6 czerwca 2010 roku. W dniach 7-14 grudnia w ramach peregrynacji relikwie bł. ks. Jerzego odwiedziły naszą parafię i parafie naszego dekanatu.

Wiejskie teatry w swojej stolicy

W dniach 10 -12 października odbył się już XXXI Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej. Na imprezę przybyli m.in. senator Jerzy Chrościkowski, Marian Jaworski reprezentował Marszałka Województwa Lubelskiego, Józef Czarny – członek zarządu powiatu, dziekan ks. Jerzy Tworek. W komisji artystycznej oceniającej występy zespołów zasiadli: teatrolog prof. Lech Śliwonik, etnomuzykolog prof. Piotr Dahlig, dr hab. Bożena Suchocka, dr Katarzyna Smyk i reżyser dr hab. Edward Wojtaszek. Tradycyjnie już Sejmik poprowadził Jan Ździarski, komisarzem natomiast była Renata Ćwik, dyrektorka TOK. W tym roku na scenie zaprezentowali się: Zespół Ludowy „Jaworzanki” z Jaworza, Zespół Obrzędowo-Śpiewaczy z Ożarowa, Zespół Obrzędowy z Hańska, Zespół Obrzędowy „Wolanie” z Domatkowa, Zespół Obrzędowy z Knyszyna, Zespół Śpiewaczo-Obrzędowy z Jakówek, Zespół „Łaguszowianki” z Łaguszowa, Teatr Obrzędowy „Lubominianki” z Boniewa, Zespół Teatralno-Obrzędowy „Jamniczanki” z Jamnicy, Teatr Ludowy „Tradycja” z Okleśnej, Zespół Folklorystyczny „Śmiłowiłki” z Śmiłowic, Zespół Folklorystyczny z Popowic.

Przybyłych artystów i zgromadzonych widzów powitał burmistrz Eugeniusz Stróż. Następnie głos zabrali goście. *Jako przewodniczący senackiej komisji rolnictwa i rozwoju wsi, trudno nie być na sejmiku i szefować komisji odpowiadającej za rolnictwo. A zwłaszcza z tymi, którzy chcą jeszcze dodatkowo wykorzystać swój cenny czas na takie wspaniałe aktorstwo, które tutaj dzisiaj obejrzymy* - mówił senator Jerzy Chrościkowski. Rok 2014 to rok

kolbergowski. Sejmiki są taką instytucją, która utrzymuje pamięć o tej naszej rdzennej, narodowej kulturze. Okazuje się, że najwięcej w tegorocznym sejmikowaniu było widowisk obrzędowych, opowiadających o pracy, o codzienności wiejskiej – zauważył Jan Ździarski. Spotkanie stało się również okazją do refleksji i pożegnań „sejmikowych” przyjaciół. Prof. Lech Śliwonik, prezes Towarzystwa Kultury Teatralnej i przewodniczący komisji artystycznej, przypomniał, że rok temu żegnano prof. Jana Skotnickiego, a w roku bieżącym przyszło się rozstać z Marianem Glinkowskim.

Organizatorzy tegorocznego sejmiku to: Zarząd Główny Towarzystwa Kultury Teatralnej w Warszawie, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie, Towarzystwo Kultury Teatralnej Oddział w Lublinie, Burmistrz Tarnobrodzkiego, Tarnobrodzkie Towarzystwo Regionalne oraz Tarnobrodzki Ośrodek Kultury. Finansowo wydarzenie wsparli: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Marszałek Województwa Lubelskiego, Starosta Biłgorajski, Wojewódzki Ośrodek Kultury w Lublinie i Burmistrz Tarnobrodzkiego.

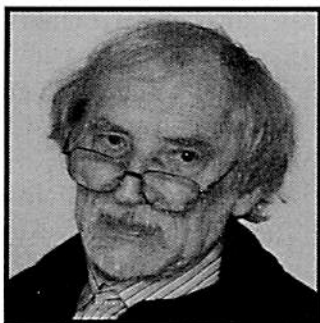

Marszałek
Województwa Lubelskiego
Stawomir Sosnowski

Lublin, dnia 10 października 2014 r.

Pani Renata Ćwik
Dyrektor
Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury

Z żalem żegnamy naszego przyjaciela

**Mariana
Glinkowskiego**

wieloletniego członka Rady Artystycznej
sejmików, reżysera teatralnego

Niezawodny, serdeczny dla ludzi, lojalny,
bezinteresowny - pozostanie w pamięci jako wzór
Człowieka Kultury i społecznika

REDAKCJA

Szanowna Pani Dyrektor,

z satysfakcją przyjąłem informację o kolejnej edycji Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej. Pragnę gorąco podziękować wszystkim, którzy co roku, z pasją i entuzjazmem pracują przy realizacji tego wyjątkowego wydarzenia, wzbogacającego krajobraz kulturalny naszego regionu.

Pozdrawiam przybyłych do Tarnobrodzkiego Gości. Szczególnie ciepłe słowa kieruję pod adresem Artystów, którzy zechcieli podzielić się swoimi artystycznymi dokonaniem z sejmikową publicznością.

Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej to ukłon w stronę rodzimego folkloru. Prezentowane podczas spotkania w Tarnobrodzku przedstawienia artystyczną materią czynią bowiem tradycje i obrzędy polskiej wsi. Zagrane nienagannie aktorsko, bogate w materiał kulturowy i etnograficzny, urozmaicone pod względem form wypowiedzi teatralnej, wiernie gwarze i kulturze „małych ojczyzn”, są wielką pochwałą tego, co polskie, co nasze.

Tarnobrodzki festiwal jest doskonałą okazją do wymiany doświadczeń i konfrontacji grup teatralnych z różnych stron Polski. To wspaniałe święto wiejskiego teatru, które co roku dostarcza niezapomnianych wrażeń, zarówno artystom, jak i publiczności.

Jestem przekonany, że XXXI Ogólnopolskiego Sejmiku Teatrów Wsi Polskiej z feerią kolorów dawnego wiejskiego wesela, radością majówki, fascynującymi andrzejkowymi wróżbami, na długo zapadnie w pamięć i serca.

Z wyrazami szacunku,

Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego w Lublinie
20-074 Lublin, ul. Spokojna 4, tel. 81 44 16 600, fax 81 44 16 60
marszalek@lubelskie.pl

eTwinning w tarnogrodzkiej podstawówce czyli współpracy międzynarodowej ciąg dalszy...

W roku szkolnym 2014/2015 szkoła podstawowa w Tarnogrodzie kontynuuje współpracę zagraniczną, realizując 2 projekty w ramach programu eTwinning.

Pierwszy z nich zatytułowany „Walking through the nature-I'd like to see it” jest projektem przyrodniczo-językowym. Uczestniczą w nim uczniowie klasy IV a, którzy współdziałają z dziećmi z Niemiec (Moers), Turcji (Bursa) i Macedonii (Prilep). Projekt zakłada edukację dzieci w dziedzinie ochrony przyrody, szczególnie w kontekście zagrożonych gatunków roślin i zwierząt. W ramach projektu uczniowie odwiedzili zamojskie zoo, przygotowali prezentacje o szkole, swoim mieście i kraju,

wysłali pocztówki z pozdrowieniami oraz własnoręcznie wykonane kartki bożonarodzeniowe z życzeniami. Nagrali także film, na którym się przedstawiają. Przygotowali plakaty o zagrożonych wyginięciem zwierzętach, ale przede wszystkim odbyli pierwszą, z trzech zaplanowanych, wideokonferencję z kolegami z ST. Marien - Schule z Moers w Niemczech. To ostatnie doświadczenie było dla nich najtrudniejsze, ale

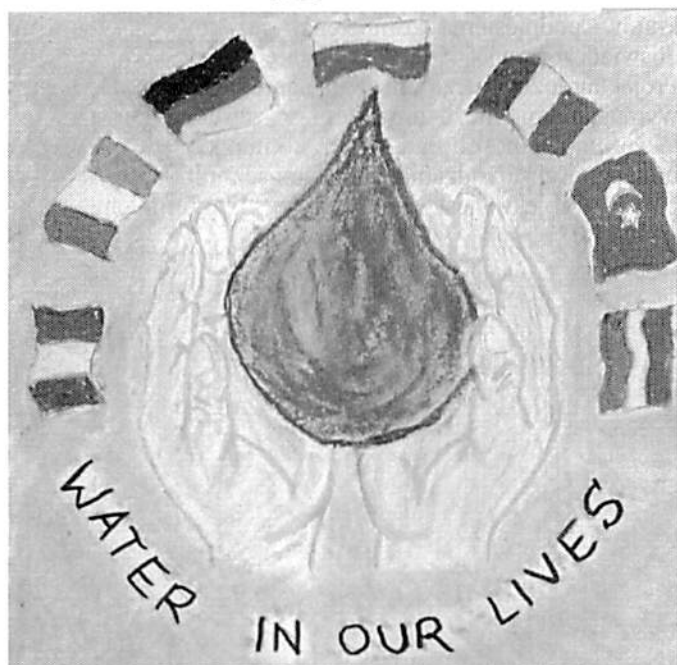
dostarczyło im także wiele radości i satysfakcji z własnych umiejętności. Te i przyszłe działania można zobaczyć na stronie projektu: www.walkingthroughthenature.weebly.com. Zapraszamy!

Drugi z projektów o nazwie „Sound Machines” realizowany jest przez uczniów klas szóstych, którzy współpracują z kolegami z Francji, Martyniki, Hiszpanii i Cypru. Zakłada on zbudowanie urządzenia z materiałów odpadowych, które będzie wydawało dźwięki a następnie umożliwi nagranie melodii. Uczniowie pracują w kilkusobowych grupach, budując prototypy swoich urządzeń, kleją, zbijają i łączą różne materiały tak, aby stworzyć swój własny „dźwiękowy” wynalazek. Uczestnicy projektu Maciej Komosa z klasy VIc oraz Krzysztof Zajac z klasy VIb przygotowali także prezentacje multimedialne pokazujące szkołę i miejscowość, w której mieszkamy. Efektem końcowym przedsięwzięcia będzie wystawa zbudowanych urządzeń oraz finałowe nagranie z udziałem wszystkich krajów biorących udział w tym projekcie.

Koordynator projektów
Grzegorz Niziołek
SP Tarnogród

Pożegnanie z Comeniusem

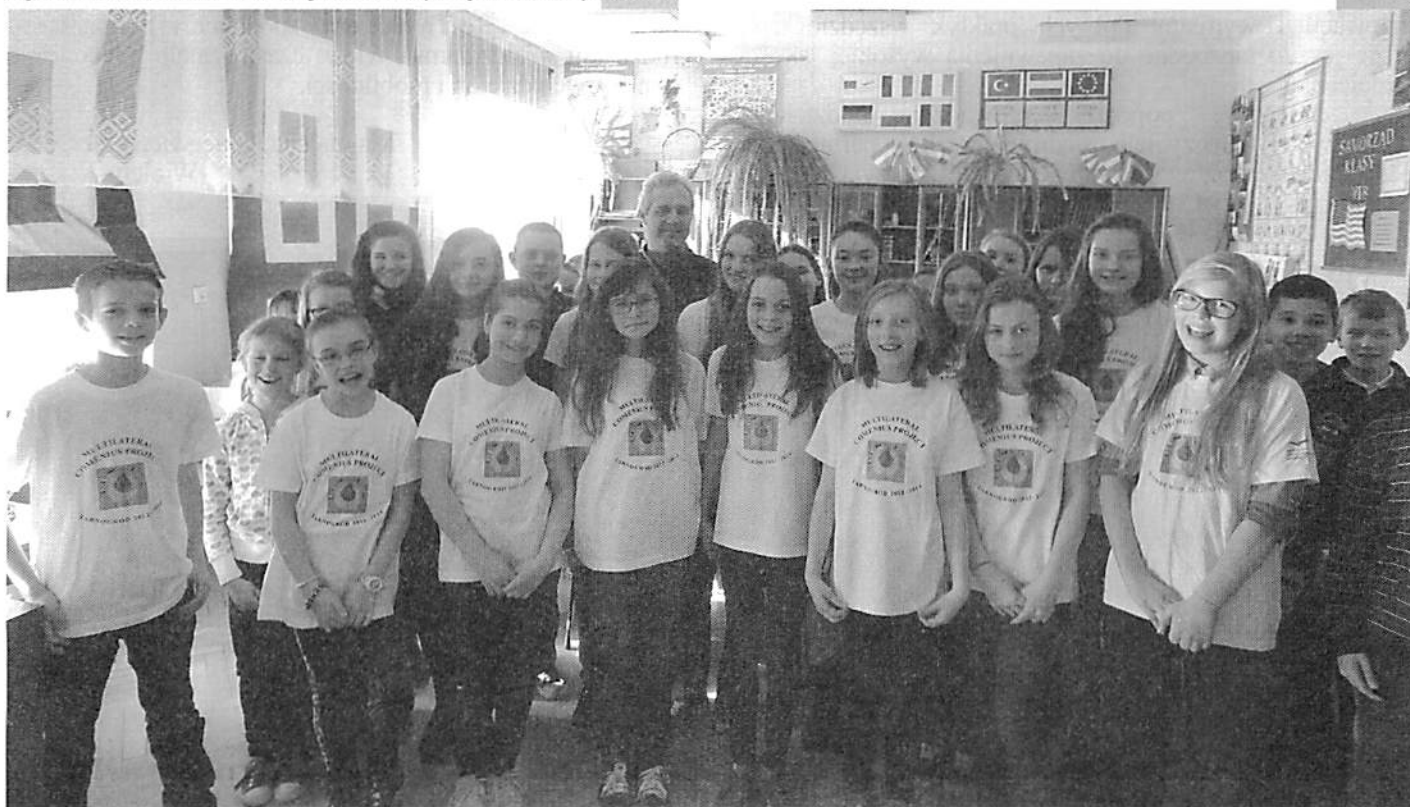
Wraz z ostatnim dniem września 2014 roku Szkoła Podstawowa im. Marii Curie-Skłodowskiej w Tarnogrodzie zakończyła dwuletnią przygodę z programem Comenius, realizując projekt zatytułowany „Water in Our Lives” czyli „Woda w naszym życiu” finansowany przez Unię Europejską. W trakcie tych 24 miesięcy nasi uczniowie i nauczyciele odbyli 6 zagranicznych podróży, odwiedzając kraje partnerskie: Irlandię, Rumunię, Francję, Turcję, Węgry i Niemcy, a także goszcząc wszystkich partnerów w swojej szkole we wrześniu 2013 roku. Łącznie wyjechało 24 uczniów i 7 opiekunów, zdobywając bezcenne doświadczenia i zawierając nowe znajomości. Dzięki dobrej organizacji ogólna liczba mobilności przekroczyła planowany limit o

ponad 50 %.

W trakcie projektu uczniowie aktywnie uczestniczyli w realizacji zadań, dokonując pomiarów zużywanej przez siebie wody, badając i porównując warunki pogodowe panujące w tym samym czasie we wszystkich krajach partnerskich oraz biorąc udział w wielu konkursach plastycznych. Dzięki ich pracy powstał interaktywny słowniczek zawierający pojęcia związane z wodą w 7 językach, a także kalendarz na 2014 rok z pracami plastycznymi dzieci ze wszystkich krajów partnerskich. Praca uczennicy naszej szkoły Weroniki Kamieniec zwyciężyła w konkursie i stała się oficjalnym logo projektu, umieszczanym na wszystkich pracach, materiałach i dokumentach, jakie powstały podczas realizacji tego przedsięwzięcia. Uczniowie i nauczyciele odbyli szereg videokonferencji ze swoimi kolegami i koleżankami z zagranicy doskonaląc swoje umiejętności językowe, które następnie mogli zaprezentować podczas wyjazdów. Wspólne nagranie piosenki projektowej było swojego rodzaju podsumowaniem wspaniałej przygody, jaką był udział w tym projekcie.

Narodowa Agencja Programu Comenius doceniła wysiłek uczniów i nauczycieli, przyznając projektowi wyróżnienie jako przykład „Dobrej Praktyki”, nagradzając możliwością zaprezentowania swoich dokonań podczas konferencji w Warszawie 24 października 2014 roku. Projekt otrzymał również prestiżową Krajową Odznakę Jakości eTwinning - Quality Label oraz Europejską Odznakę Jakości eTwinning – European Quality Label. Dziękujemy wszystkim za wsparcie i pomoc w realizacji tego zadania.

Koordinator projektu
Grzegorz Niziołek
SP Tarnogród

ERASMUS+ – „PRZEZ TĘCZĘ DO LEPSZEJ PRZYSZŁOŚCI”

Publiczne Gimnazjum w Tarnogrodzie od 01.09.2014 r. do 31.08.2017 r. będzie realizować projekt ERASMUS+ pod hasłem „Riding The Rainbow To a Better Future” – „Przez tęczę do lepszej przyszłości”.

Pośród 1200 szkół aplikujących do programu Erasmus+ zaakceptowanych zostało 207. 32 projekty koordynowane są przez polskie placówki, 175 jest partnerami. W województwie lubelskim do projektu wybrano 11 szkół, w tym tarnogrodzkie gimnazjum.

Współpracę ze szkołami nawiązała nauczycielka gimnazjum pani Wioletta Książek. Od kwietnia utrzymywała

W starożytnym miasteczku Messini

kontakt z nauczycielami partnerskich szkół. Przez kilka miesięcy ustalano cele, zadania projektu.

W rezultacie siedem krajów europejskich, tj. Grecja, Litwa, Estonia, Polska, Rumunia, Włochy i Turcja przez najbliższe trzy lata będą prowadziły działania mające na celu współpracę placówek edukacyjnych, władz oświatowych i innych organizacji zajmujących się edukacją szkolną. Celem działań będzie wprowadzenie długofalowych zmian, innowacji i wymiany dobrych praktyk wszędzie tam, gdzie jest to niezbędne do zapewnienia wysokiej jakości kształcenia.

Ponadto poprzez prowadzone działania uczniowie i nauczyciele siedmiu szkół partnerskich będą mieli możliwość odwiedzenia zaprzyjaźnionych

krajów, podniesienia kompetencji językowych, wymiany doświadczeń.

Projekt umożliwi uczniom zapoznanie się ze współczesnymi wymaganiami niezbędnymi przy zatrudnieniu, rozwinię także umiejętności badawcze, komunikację, motywację, umiejętności zarządzania, świadomość multikulturową.

Projekt jest innowacyjny i komplementarny,

W czasie spotkania w gimnazjum w Kalamacie

podjeżdże współczesne tematy, rozwija umiejętności przydatne w przyszłej pracy np. umiejętności przedsiębiorcze uczniów, strategie rozwiązywania problemów.

Projekt realizowany będzie wg modułów (kolorów tęczy), każdy kolor to jeden moduł tematyczny (tożsamość, nawyki żywieniowe, praca, ekologia, edukacja, rozrywka, folklor)

W grudniu br. odbyło się pierwsze spotkanie organizacyjne w Kalamacie w Grecji, w którym wzięły udział nauczycielki gimnazjum p. Wioletta Książek i p. Magdalena Koncewicz - Obszańska. Koordynator Maria Mitarea przedyskutowała z uczestnikami zadania, które będą realizowane w szkołach. W programie spotkania uwzględniono warsztaty z psychologiem, prezentacje uczniowskie, zajęcia w centrum ochrony środowiska i gospodarstwie „Re-Think” oraz spotkania z burmistrzem, rodzicami i uczniami. Wiele czasu zajęło planowanie konkretnych działań i mobilności.

Magdalena Koncewicz-Obszańska
Wioletta Książek

Z wizytą u Burmistrza Kalamaty

MŁODZIEŻ Z RÓŻAŃCA NA MARSZU RAZEM DLA NIEPODLEGŁEJ

11 listopada 2014r. kółko historyczne z ZSCKR im. W. Witosy w Różańcu po raz trzeci uczestniczyło w prezydenckim marszu Razem dla Niepodległej. Złożyliśmy hołd Twórcom i obrońcom Wolnej Polski. Wyraziliśmy również wdzięczność całej społeczności szkolnej dla Prezydenta Rzeczypospolitej

Polskiej Bronisława Komorowskiego za przywrócenie rodzinie naszego patrona Orderu Orła Białego. Został on przyznany Witosowi za obronę Ojczyzny przed bolszewikami w 1920r. i odebrany przez sanację po zamachu majowym.

Nasza szkoła współpracuje z Kancelarią Prezydencką m. in. przy organizacji wycieczek do Muzeum Marszałka Piłsudskiego w Belwederze. 26 października

byliśmy na Zaduszkach Witosowych w Wierzchosławicach, gdzie prezydent wygłosił patriotyczne przemówienie. Głos zabrał również premier Janusz Piechociński, prezes PSL, z którym spotkaliśmy się po uroczystościach. Wcześniej, 14 października mieliśmy zaszczyt spotkać się osobiście z głową państwa w Zamościu podczas sadzenia dwudziestego trzeciego z planowanych dwudziestu pięciu Dębów Wolności na 25. rocznicę Odzyskania Niepodległości.

11 listopada braliśmy udział razem z Prezydentem RP we Mszy św. za Ojczyznę w Katedrze pw. Jana Chrzciciela. Później ze specjalnego sektora na placu Marszałka Józefa Piłsudskiego obejrzeliśmy złożenie wieńców przy Grobie Nieznanego Żołnierza i paradę wojskową. Wysłuchaliśmy apelu poległych i okolicznościowego przemówienia prezydenta. Było nam miło, że na początku marszu - po złożeniu hołdu Prymasowi Stefanowi Wyszyńskiemu prezydent zauważył nasz baner i pozdrowił Różaniec. Pod pomnikiem Witosy złożyliśmy wieniec w hołdzie patronowi razem z delegacjami ludowców z całego kraju, za co otrzymaliśmy podziękowania od premiera J. Piechocińskiego. Atrakcją marszu był cadillac z 1935r. przeznaczony dla Piłsudskiego, którego zagrał Daniel Olbrychski. Komentatorem był Tomasz Zimoch, mistrz dziennikarstwa sportowego. Po zakończeniu marszu pod 8 pomników Wielkich Polaków skorzystaliśmy z zaproszenia prezydenta na prawdziwą wojskową grochówkę. Powróciliśmy do domu w poczuciu dobrze spełnionego patriotycznego obowiązku.

Marian Kucharczuk
opiekun koła historycznego

W ŚDS JAK W RODZINNYM DOMU

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Tarnogrodzie każdy czuje się potrzebny. Mimo widocznej niepełnosprawności uczestnicy wspólnie z terapeutami realizują powierzone zadania.

W pracowni kulinarnej powstają coraz bardziej smakowite posiłki. Przedświąteczny zapach przygotowywanych potraw wigilijnych (takich jak pierogi, uszka czy wykwinne pierniczki) pobudza wszystkim apetyt. W pracowni komputerowej uczestnicy uczą się

podstawowych funkcji obsługi komputera, a poprzez Internet poznają świat, nawiązują kontakty zarówno z osobami niepełnosprawnymi jak i zdrowymi. Zbliżające się Święta Bożego Narodzenia mobilizują wszystkich w pracowni plastycznej do wykonywania kolorowych bombek i różnorodnych ozdób na choinkę oraz do dekoracji pracowni terapeutycznych. Powstają także ręcznie wykonywane kartki świąteczne, które z serdecznymi życzeniami świątecznymi wysyłane są do

różnych ośrodków, instytucji, znajomych i sponsorów także do przyjaciół w naszym mieście. Gdy wchodzi się do Środowiskowego Domu Samopomocy słychać muzykę z pracowni teatralno – muzycznej, gdzie podopieczni uczą się różnych piosenek, kolęd i pastorałek. Ćwiczą także teksty do różnych sztuk – ostatnio wystawione przedstawienie kostiumowe z elementami musicalu pt. „O dwóch takich, co ukradli księżyc” wg scenariusza i na motywach powieści Kornela Makuszyńskiego. Obecnie pracują nad wystawieniem „Jasełek”, w których bierze udział ponad 16 osób niepełnosprawnych. Aktorzy wcielają się w role z ogromnym przeżyciem. Aby podtrzymać stan zdrowia uczestników, systematycznie każdy ćwiczy pod okiem rehabilitantki na

byli także zaproszeni goście: Burmistrz Tarnogrodu Eugeniusz Stróż, Sekretarz Gminy Agnieszka Łagowska – Borek, ksiądz dziekan Jerzy Tworek – proboszcz naszej parafii oraz ksiądz kanonik Grzegorz Pruszkowski, a także rodzice, opiekunowie. Były upominki, kwiaty, wyróżnienia zarówno dla pracowników jak i dla pani dyrektor, ale wyjątkowym, niecodziennym wydarzeniem było poświęcenie przez księdza proboszcza nowego samochodu Volkswagena – tj. microbusa 9-osobowego do przewozu osób niepełnosprawnych, którego ŚDS otrzymał dzięki dotacji PFRON oraz wsparciu finansowemu burmistrza i radnych poprzedniej kadencji, za co wszyscy uczestnicy są bardzo wdzięczni.

W Środowiskowym Domu Samopomocy w Tarnogrodzie wykonane zostały także niezbędne remonty. Całość działalności naszego ośrodka finansuje Wojewoda Lubelski, natomiast na remonty część funduszy przeznaczyło ministerstwo.

Za całokształt działalności, a szczególnie na rzecz ludzi niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej Bronisław Komorowski nadał Elżbiecie Kyc, dyr. ŚDS złoty medal zasługi oraz panu Krzysztofowi Osuchowi – głównemu księgowemu – srebrny medal za długoletnią służbę - wręczenie odbyło się 21.11.2014r. przez Wojewodę Lubelskiego.

Uczestnicy, pracownicy i dyrekcja ŚDS-u pragną podziękować wszystkim osobom angażującym się, wspierającym naszą działalność za okazaną pomoc – szczególnie podziękowanie dla Burmistrza Tarnogrodu Eugeniusza Stróża oraz dla księdza dziekana

Jerzego Tworka – proboszcza naszej parafii, także dla Dyrektora TOK Renaty Cwik.

Środowiskowy Dom Samopomocy jest otwarty dla ludzi niepełnosprawnych potrzebujących wsparcia i rehabilitacji społecznej.

Zapraszamy

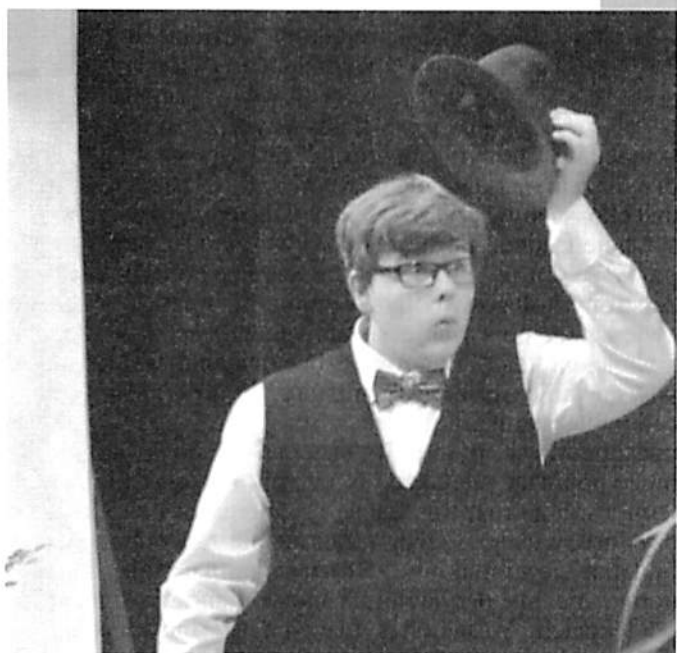
odpowiednich przyrządach rehabilitacyjnych. Wszystkie te zajęcia w różnych pracowniach wykonywane przez osoby niepełnosprawne są odpowiednio dostosowane do ich możliwości, pomagają pokonać niezradność, uczą samodzielności oraz możliwości funkcjonowania w najbliższym środowisku. Za tę wspólną pracę, codzienną terapię i wsparcie uczestnicy ŚDS-u dziękowali swoim pracownikom na spotkaniu z okazji Dnia Pracownika Socjalnego. Na uroczystym spotkaniu

KOLEJNA PREMIERA MŁODYCH

7 grudnia 2014r. Teatr młodych TOK SHOW po raz kolejny zaprosił tarnogrodzian na premierę. Tym razem amatorska grupa zaprezentowała współczesną komedię rodzinną „Jest miło?!” (wg pomysłu J. Machulskiego). Autor scenariusza, w oparciu o który powstała sztuka, celnie sportretował współczesną polską rodzinę. Kilka pokoleń spotyka się w hotelowej restauracji na świątecznym obiedzie, chociaż „Święta dopiero za dwa tygodnie!”, ponieważ młodszy chcą „odbębnić” rodzinne spotkanie, a święta spędzić w ciepłych krajach pod palmą. Podczas

przyjęcia dochodzi do zderzenia tradycyjnych wartości i postaw z nowoczesnym światopoglądem. Każdy z bohaterów ma inną wizję rodzinnego szczęścia. Co zwycięży?

Tradycyjny rodzinny obiad czy hotelowy branz?!

Będzie się można o tym przekonać 28 grudnia 2014r. o godz. 18:00 w TOK-u, kiedy to Teatr młodych TOK SHOW zaprezentuje spektakl po raz kolejny.

Zapraszamy!

„W KRAINIE PEŁNEJ NIESPODZIANEK”

Wracając pamięcią do dzieciństwa, wspominamy chwile przepełnione magią płynącą z bajek i baśni. Świat księżniczek, dzielnych rycerzy, wspaniałych pałaców i pięknych tajemniczych ogrodów, spieszących z pomocą zwierząt o ludzkich cechach i niemal zawsze szczęśliwych zakończeniach rozbudzał wyobraźnię, uspakajał, a przede wszystkim dawał poczucie bezpieczeństwa, ciepła emanującego z głosu czytającego bajkę rodzica. Baśnie przygotowują dzieci do dorosłego życia, radzenia sobie z trudnymi zadaniami, odróżniania dobra od zła. **Uczą konsekwencji w działaniu** i pokazują, że **nie wolno się poddawać**, ale wytrwale pokonywać trudności. Dzieci identyfikują się z bohaterami bajek, którzy dają wskazówki, jak zachować się w różnych sytuacjach. Podczas czytania mali słuchacze **ćwiczą swoją pamięć, koncentrację, rozwijają wyobraźnię i język**. Poprzez treści zawarte w literaturze **wzmacnia się system wartości dziecka i kształtuje jego wrażliwość moralną**. Przeprowadzono wiele badań dotyczących wpływu systematycznego, codziennego czytania dzieciom na ich rozwój. Poznane przypadki potwierdzają, że wspólne spędzanie czasu przy

interesującej lekturze przynosi wymierne korzyści nie tylko zdrowym dzieciom, które mają większy zasób wiadomości i łatwiej je przyswajają, potrafią lepiej się wysławiać, ale także dzieciom z różnymi zaburzeniami i opóźnionym rozwojem. Codzienny kontakt z baśniami **stymuluje mózg dziecka, uczy wyrażać emocje, pomaga zrozumieć otaczającą rzeczywistość**. Dzięki ciągłemu poszerzaniu słownika maluch swobodnie wyraża swoje myśli, uczucia, rozwija umiejętność wysławiania się oraz wczuwania w losy innych ludzi. Jednak

nie tylko w nauce pomagają bajki i baśnie. Spełniają także bardzo istotną funkcję **w niwelowaniu stanów lękowych**. Bohaterowie bajek i baśni przeżywają różne przygody, przychodzą z pomocą innym albo sami radzą sobie z trudnymi sytuacjami. Przeżycia są „ukryte” w bohaterze utworu. Historie i bohaterowie **budują w dzieciach odwagę do wyrażania uczuć**. Badania naukowe potwierdzają, że czytanie dzieciom baśni oraz bajek ma zbawienny wpływ na psychikę malucha i nie tylko stymuluje jego **rozwój poznawczy**, ale także leczy.

Bajki spełniają więc wszechstronną rolę, a obcowanie z bohaterami wspaniałych utworów literackich skutkuje obopólnymi korzyściami zarówno dla samego dziecka jak i dla rodzica:

- wzmacniają więź między dzieckiem a rodzicem,
- aktywizują słuch, zmuszają słuchacza do uważnego słuchania i rozumienia przekazywanych informacji,
- uczą słuchania drugiego człowieka, zapamiętywania przekazywanych informacji, poleceń,
- proponują nową zabawę, wspólne spędzanie czasu, przyjemne zarówno dla dziecka jak i rodzica,
- dzięki bajkom wzbogaca się słownik dziecka, poznaje ono wiele nowych słów, synonimów, jego wypowiedzi stają się bogatsze, potrafi wyrazić swoje emocje, opowiedzieć o wrażeniach z minionego dnia, w okresie nauki szkolnej pomaga to w rozumieniu i swobodnym wypowiadaniu się

na temat czytanego tekstu czy omawianego tematu, - słuchając bajek, dziecko pobudza swoją wyobraźnię, nie widząc obrazów, jak to bywa podczas oglądania bajek np. w telewizji, musi wyobrazić sobie nie tylko jak wyglądają postacie, ale także wspaniały zamek i jego wnętrza, polanę ze zwierzętami, kolorową łąkę z niezliczonymi jej mieszkańcami, z tak rozwiniętą wyobraźnią, nie tylko potrafi wyrazić zapamiętane obrazy słowami, ale przedstawić je w pracach plastycznych bogatych w szczegóły,

- często dzieci proszą o wielokrotne czytanie tej samej bajki, dzięki temu uczą się jej na pamięć, chętnie powtarzają fragmenty lub nawet całą treść, w przyszłości nie będzie dla nich problemem nauka wiersza na pamięć, zapamiętanie złożonych poleceń.

- bajki wprowadzają miły nastrój, relaksują, pokazują, że da się pokonać przeciwności, uczą cierpliwości, nastawiają optymistycznie, czytane przed snem uspakajają,

- bajki słuchane z płyty mają również wiele zalet, gdyż opowiadają je np. znani aktorzy, ich kunszt aktorski nie tylko jeszcze bardziej działa na wyobraźnię, ale uczy

wrażliwości i umożliwia kontakt ze sztuką, a efekty dźwiękowe i muzyka dodatkowo podnoszą walory utworu,

Wieczorne czytanie na dobranoc to doskonałe rozwiązanie dla wielu problemów psychologicznych. Tak więc już w domowych warunkach możemy dziecku w pewnym stopniu pomóc dzięki bajkoterapii.

Bajkoterapia jest ważną metodą, która wspiera i redukuje dziecięce lęki i wynikające z nich trudności rozwojowe. Pomaga w efektywnym radzeniu sobie z

sytuacjami trudnymi, takimi jak np. sytuacje zagrożenia, przeciążenia, bólu, deprywacji czy frustracji. Kiedy dziecko nabywa nowe doświadczenia, zdarzają się sytuacje trudne, które często wywołują lęk; mogą to być pierwsze dni pobytu dziecka w przedszkolu, dokuczanie ze strony kolegów, pobyt w szpitalu, śmierć ulubionego zwierzątka, pojawienie się nowego dziecka w rodzinie i wiele innych. Przeprowadzone badania wykazują, że powstawanie, utrzymywanie się, a także słabnięcie i całkowite zanikanie większości lęków jest wynikiem podstawowych procesów uczenia się. Lęk u dziecka może pojawiać się także jako wynik reakcji najbliższych jemu osób na różne sytuacje, np. mama z przesadą dba o czystość, widząc wszędzie zagrożenie zarazkami, starszy brat boi się kontaktów z rówieśnikami i stale siedzi w domu, nie ma przyjaciół, z którymi mógłby bawić się po lekcjach. W takich sytuacjach lęk innych staje się również lękiem samego dziecka. Źródłem lęku mogą być także środki masowego przekazu – telewizja czy Internet. Niekontrolowanie tego, co ogląda dziecko, może doprowadzić do wielu przykrych dla dziecka sytuacji, z którymi nie będzie ono w stanie samo sobie poradzić. Lęk u dzieci może więc wynikać z uprzedniego, negatywnego doświadczenia; z rozwoju dziecka, rozwoju jego wyobraźni, z niezaspokojonych potrzeb (bezpieczeństwa, miłości, przynależności, uznania), z niskiej samooceny.

Sluchajac r6znych historii, dziecko nieświadomie przyswaja je, a potem wykorzystuje w codziennym zyciu do walki z przytlaczajacym lekciem. Bajki oraz baśnie daja mu nadzieje, uczaja samodzielności oraz nowego spojrzenia na sytuacje.

W edukacji przedszkolnej bajki i baśnie zajmują czołowe miejsce. Są podstawowym narzędziem w pracy nauczyciela, który zna ich wartość. Większość zajęć organizowanych opiera się na treści czytanych utworów. Także populudniami dzieci chętnie sluchaja bajek, wierszy znanych autorów polskich i zagranicznych. Każde niemal dziecko ma swoja ulubiona bajkę, do której chętnie wraca. Wychodząc naprzeciw zaobserwowanym sytuacjom, emocjom, jakie są udziałem naszych wychowanków, w przedszkolu w roku szkolnym 2014/ 2015 realizowany jest autorski Program Terapeutyczno-Wychowawczy

„W krainie pełnej niespodzianek”. Skierowany jest do dzieci w wieku przedszkolnym i ma na celu wsparcie ich w radzeniu sobie z napotykanymi trudnościami. Ma dać najmłodszym poczucie bezpieczeństwa, pokazać, że strach, lęk oraz wstyd to normalne uczucia, które mogą być udziałem każdego człowieka. Bajki terapeutyczne pomagają uwierzyć, że warto działać, bo z każdego kłopotu jest jakieś wyjście.

Prowadząc bajkoterapię, należy pamiętać, że oprócz zapoznania dzieci z utworem i jego omówieniem zajęcia powinny być urozmaicone aktywnością ruchową, plastyczną lub muzyczną oraz inscenizacjami. Trzeba także zadbać o nastrój, można też przygotować rekwizyty np. kukielki, przedmioty związane z bajką, obrazki, które nie tylko przybliżą treść, ale pomogą głębiej przeżyć i zrozumieć omawianą sytuację. Pamiętać tylko należy, aby podczas czytania bajki nie pokazywać dziecku ilustracji, gdyż proces terapii ma dokonywać się w wyobraźni. Dziecko samo powinno wyobrazić sobie bohatera, aby móc się z nim zidentyfikować i upodobnić się do niego, a obrazki mogą w tym procesie przeszkodzić. Wszelkie pomoce wykorzystujemy podczas kolejnych zajęć, gdy wracamy do utworu, aby np. przedstawić go w formie teatryku, narysowanej przez dziecko ilustracji czy tworzenia innego zakończenia utworu.

W zależności od rozpatrywanego problemu należy zastosować odpowiedni utwór, który pomoże dziecku zredukować negatywne napięcie emocjonalne.

Maria Molicka wyodrębniła bajki relaksacyjne, psychoedukacyjne i psychoterapeutyczne. Bajki relaksacyjne - mają na celu uspokoić, zrelaksować,

odprężyć po różnych przeżyciach, jakie były udziałem dziecka w ciągu dnia, np. konflikt z rówieśnikiem, kłopoty z wykonaniem samodzielnie zadanej pracy. Bajki relaksacyjne opierają się w dużym stopniu na wyobrażaniu sobie przez dziecko sluchanej treści. Fabuła bajki jest dość dynamiczna i koncentruje się na aktywizacji dziecka w trzech sferach: sluchowej (słyszysz szelest liści), wzrokowej (widzisz ogród z pięknymi różami) i czuciowej (leżysz na mięciutkim mchu, czujesz, jaki jest przyjemny w dotyku). Czas opowiadanej bajki powinien być krótki 3- 7 minut.

Niezwykle ważne są czynności początkowe, a więc stworzenie właściwej atmosfery i nastroju (usiądź przy mnie wygodnie..., przymknij teraz oczy..., oddychaj spokojnie..., żaden dźwięk do nas nie dociera... i posłuchaj bajki). Podczas czytania bajki relaksacyjnej można

włączyć odpowiedni utwór muzyczny, który dodatkowo pomoże wprowadzić spokojny nastrój.

Bajki psychoedukacyjne - mają na celu redukcję nieprzyjemnego napięcia emocjonalnego spowodowanego sytuacjami trudnymi, których dziecko doświadcza w zyciu realnym, bądź tym wyobrażonymi, często „zaszczepionymi” przez filmowe horrory, groźne wydarzenia, których współcześnie nie brakuje. Ich celem jest też wprowadzenie zmian w szeroko rozumianym zachowaniu dziecka, czyli rozszerzaniu możliwego repertuaru zachowań. Bohater bajki ma problem podobny do tego, który przeżywa dziecko;

zdobywa ono doświadczenia poprzez świat bajkowy, gdzie uczy się, jakie wzory zachowania należy zastosować, rozszerza swoja samoświadomość.

Bajki psychoedukacyjne powinny:

- mówić o emocjach, jakie wyzwalają konkretne sytuacje,
- uczyć optymizmu,
- rozwijać empatię,
- dawać wsparcie poprzez zwracanie uwagi, jak ważna jest przyjaźń i dobre relacje z innymi.

Warto po wysluchaniu bajki porozmawiać na jej temat z dziećmi bez narzucania interpretacji, zachęcić do jej zilustrowania, tak by dobroczynny wpływ nierealnego świata bajki przeniknął do realnych uczuć dziecka.

Bajki psychoterapeutyczne - w przeciwieństwie do bajek relaksacyjnych są dłuższe, mają rozbudowaną fabułę i podobnie jak w baśni występują w nich metafory i symbole, co ułatwia wystąpienie mechanizmu naśladownictwa i identyfikacji oraz przewarunkowania. Bajki psychoterapeutyczne mają nie tylko dać wiedzę potrzebną do efektywnego radzenia sobie w sytuacji trudnej emocjonalnie, a przede wszystkim obniżyć lęk, kompensować braki w zaspokojeniu podstawowych potrzeb: bezpieczeństwa, miłości, przynależności czy uznania. Czasami dziecko może nie zrozumieć bajki i nie spełni ona swojej terapeutycznej funkcji. Jeżeli jednak treść utworu dotyka problemu, z jakim musi zmierzyć się dziecko, to będzie ono chętnie wracało do niego, gdyż utożsamiając się z bohaterem, nauczy się radzić sobie w trudnej sytuacji. Kompensując niezaspokojone potrzeby, bajka terapeutyczna wpływa na kształtowanie

się poczucia własnej wartości.

Prowadząc zajęcia terapeutyczne każda czytająca osoba powinna pamiętać o pewnych zasadach, których warto przestrzegać podczas czytania utworu:

- Obserwujemy dziecko, jak zachowuje się w czasie czytania lektury, jak reaguje na przedstawione w niej wydarzenia, czy jest zaangażowane, czy może treść powoduje przerażenie.
- Jeśli dziecko się boi, należy je przytulić i kontynuować czytanie.
- Jeśli jednak maluch boi się tak bardzo, że płacze, należy przerwać opowieść, ale po jakimś czasie wrócić do niej. Reakcja dziecka przypuszczalnie potwierdza, że treść czytanej bajki związana jest prawdopodobnie z jego problemem, z którym nie może ono sobie poradzić. Na jakiś czas należy odłożyć czytanie tekstu, ale gdy emocje opadną, sięgnąć ponownie po bajkę, próbując przed tym dowiedzieć się, co wywołało właśnie taką reakcję dziecka.
- Opowiadanie historii (po jej wysłuchaniu) można połączyć z technikami artystycznymi: malowaniem, lepieniem, rysowaniem. Zajęcia tego typu pomagają jeszcze bardziej w wyrażeniu problemów oraz ekspresji emocji i uczuć.
- Opowiadając, należy używać prostego języka oraz pojęć zrozumiałych dla dziecka.
- Zadajemy pytania otwarte, to znaczy takie, które nie sugerują odpowiedzi, np.: Co sądzisz, co myślała pszczołka?, a nie: Czy pszczołce podobało się zachowanie koleżanek?
- Nie należy sugerować odpowiedzi, a szczególnie ocen, nawet, jeśli wydaje się nam, że dziecko wyciągnęło niewłaściwe wnioski z bajki, nie neguj tego, zapytaj: To ciekawe, co mówisz, a dlaczego tak myślisz?
- Trzeba pamiętać, że dziecko może mieć inne zdanie niż dorośli. Jeżeli nie zgadzamy się z tym, co mówi dziecko informujemy mu o tym, ale nie oceniamy go. Staramy się dowiedzieć dlaczego myśli inaczej.
- Jeżeli dziecko po przeczytaniu bajki chce o niej porozmawiać, należy je wysłuchać, ale jak najmniej mówić samemu. Nie należy tłumaczyć bajki, porównywać bohatera z dzieckiem, ono samo odkryje ukrytą treść opowieści.
- Czasami należy dać dziecku czas, aby samo przepracowało tekst w sobie, przeżyło bez świadków. Jeśli będzie chciało, samo podejmie rozmowę, gdy będzie na to gotowe. Choć też może się zdarzyć, że treść bajki będzie mu zupełnie obojętna.
- Odpowiadamy pytaniem na pytanie np. dlaczego on skrzywdził kolegę? Odpowiadamy: A według ciebie, dlaczego to robił?
- Każdy dorosły człowiek inaczej odczuwa to, co się wokół niego dzieje, a otaczająca rzeczywistość jest przez dziecko także inaczej odbierana. Ono dopiero ją poznaje i nie zawsze radzi sobie z emocjami, jakie wywoływane są przez różne wydarzenia. Dziecko może inaczej widzieć jakieś zachowanie, inaczej nazwać jakąś emocję. Ludzie różnią się sposobem odczuwania i postrzegania. Ta różnica, rozmowa wzbogaca świat przeżyć dziecka. Głośne czytanie bajek pomaga budować silną więź pomiędzy dorosłym a maluchem. Odpowiednio dobrane bajki dla dzieci uczą też odróżniania dobra od zła, rozwijają wrażliwość i empatię. Dla dzieci do czytania należy wybierać bajki ciekawe, mądre, wesołe, napisane poprawną polszczyzną. Unikajmy bajek dla dzieci, które nie mają głębszego sensu lub mają wątpliwe przesłanie moralne. Współczesna rzeczywistość dostarcza nam i naszym dzieciom bardzo wielu różnorodnych informacji. Informacje te mają najczęściej charakter obrazkowy. Nasze dzieci sporo czasu spędzają przed

ekranami telewizorów bądź komputerów, na które przede wszystkim patrzą, a dopiero w drugiej kolejności słuchają tego, co się tam dzieje. Nie mając do dyspozycji ekranów komputerowych, wpatrują się w ekrany telefonów komórkowych lub przenośnych gier i zabawek elektronicznych. Zmysł wzroku naszych dzieci jest nieustannie stymulowany różnego rodzaju bodźcami a ich wyobraźnię wypełniają gotowe obrazy. Różnicę w ilości doświadczeń wzrokowych i słuchowych naszych dzieci może zmniejszyć słuchanie bajek czytanych przez rodziców. Słuchanie jest czynnością, która wymaga przyjęcia odpowiedniej pozycji, uspokojenia się i skoncentrowania na tym, czego się słucha. Czytane bajki mogą pomóc zdenerwowanemu dziecku wyciszyć się i zrelaksować. Czytane cicho przed snem pomagają zatrzymać gonitwę myśli, skupić się na jednym docierającym bodźcu i zasnąć.

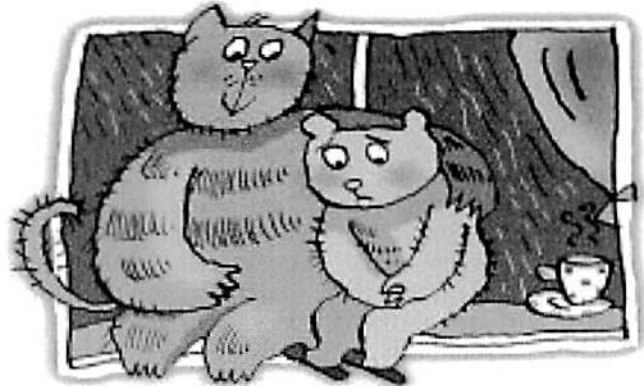
Nadchodzący świąteczny czas oraz długie zimowe wieczory, niech będą dobrą okazją do jak najczęstszych spotkań z bohaterami pięknych bajek i baśni, a jeśli coś trapi nasze dziecko, sięgnijmy po bajki terapeutyczne, które pomogą mu pokonać dręczące je lęki i niepokoje. Bogaty wybór bajek terapeutycznych można znaleźć m.in. autorstwa Doris Brett „Bajki które leczą”,

Maria Molicka

Bajki terapeutyczne

WYDANIE AUDIO

1

Marii Malickiej „Bajki terapeutyczne”,
A. Jaszczyk, B. Kochaniak, „Czarodziejski pyłek”,
czyli metafora i bajka we wspomaganiu rozwoju
małego dziecka,
Anna Mikita, „Opowiadania terapeutyczne”,
czy Anna Kozłowska „Zaczarowane bajki, które leczą
dla dzieci i dorosłych”.
Każda bajka posiada informacje, w czym ma dziecku
pomóc, czy boi się ono wizyty u dentysty, czy nie chce
chodzić do przedszkola, a może lęka się ciemności i
boi się samo zasypiać w swoim pokoju. Postarajmy
się, aby nasze pociechy mogły czerpać jak najwięcej
dobrodziejstw z „krajiny pełnej niespodzianek”.

Elżbieta Skotnicka

Świąteczna integracja

15 listopada w Publicznym Gimnazjum w Tarnogrodzie odbyły się świąteczne warsztaty plastyczne. Rodzice, uczniowie i nauczyciele wspólnie wykonywali ozdoby i kartki, które następnie sprzedane zostały na kiermaszu świątecznym zorganizowanym przy okazji wywiadówki. Dochód przeznaczony został na zakup paczek świątecznych dla potrzebujących dzieci z naszej okolicy, które zostały przekazane w ramach akcji „Samorząd uczniowski świętym Mikołajem”. Zainteresowane mamy, nauczycielki uczennice i młodsze rodzeństwo wykonywali aniolki z masy solnej, gwiazdki z quillingu i kartki świąteczne. Była to świetna

integracja oraz możliwość wymiany doświadczeń. Na zdjęciach można podziwiać wykonane w czasie warsztatów rękodzieła.

W ramach akcji została również przeprowadzona zbiórka artykułów spożywczych w sklepach.

DZIĘKUJEMY WSZYSTKIM DARZYŃCOM, ARTYSTOM AMATOROM, PRZEDSIĘBIORCOM, RODZICOM I OSOBOM ŻYCZLIWYM ZA POMOC W ORGANIZACJI AKCJI.

POMÓŻ DZIECIOM PRZETRWAĆ ZIMĘ

Zgodnie z wieloletnią tradycją, dyrekcja, nauczyciele oraz Samorząd Uczniowski szkoły podstawowej w Tarnogrodzie zorganizowali zbiórkę darów w ramach XXII edycji Ogólnopolskiej Akcji Charytatywnej „Pomóż Dzieciom Przetrwać Zimę”. Akcja ta, zainicjowana w 1993 r. przez dziennikarkę Radia Lublin Ewę Dądos, każdego roku spotyka się z dużym odzewem ze strony mieszkańców naszego miasta. Również i tym razem mogliśmy liczyć na hojność naszych darczyńców. Podczas zbiórki, która miała miejsce 7 grudnia 2014r., udało się zebrać wiele potrzebnych produktów, słodyczy, zabawek oraz środków

higienicznych, które zostały przekazane najbardziej potrzebującym dzieciom z naszego środowiska. Serdecznie dziękujemy tym wszystkim, którzy przyłączyli się do akcji.

SP Tarnogród

„Poetycko” w Szkole Podstawowej w Różańcu Pierwszym

Uczennice naszej szkoły: Amelka Grochowicz i Julka Okapiec wzięły udział w konkursie pod hasłem POMNIKI PRZYRODY – NASZE SKARBY NARODOWE.

Organizatorem owego konkursu była Miejska Biblioteka Publiczna w Tarnogrodzie. Uczennice napisały wiersze o pomnikach przyrody znajdujących się na terenie Gminy Tarnogród. Zajęły III miejsce i otrzymały wspaniałe nagrody. Uczennice tworzyły wiersze pod kierunkiem pani Ewa Marczak.

Oto poezja naszych uczennic:

„Nasz dąb”

*Tu w miejscowości
Różaniec
w parku podworskim
rośnie dąb szypułkowy
on jest najważniejszy
ale nie mogę pominąć
bez należytej chwały
tych drzew które czynią
ten park doskonały
dlugo można wymieniać
drzew wszystkie odmiany
nasz dąb wysoki
pomnik doskonały*

Julka Okapiec klasa IV
Szkoła Podstawowa w Różańcu Pierwszym

„Dąb szypułkowy”

*Obok placu kościelnego
w odległości 150 metrów
od drogi Różaniec – Cieszanów
stoi pomnik przyrody
ma trzysta lat
a nazywa się tak
że aż strach....
bo to dąb szypułkowy
a gruby jest i wysoki
że aż strach ...
bo to dąb szypułkowy
przeżył już dwie wojny
do obrony rwie się
bo to prawdziwy żołnierz
stoi na polskiej ziemi...
w każdym zakątku Polski
marzą o takim dębie
a on u nas w Różańcu rośnie
inne drzewa kłaniają się właśnie jemu
jakoby królowi*

Amelka Grochowicz klasa IV
Szkoła Podstawowa w Różańcu Pierwszym
Autor: Ewa Marczak

Pierwsze miejsce w konkursie dla Szkoły Podstawowej w Woli Różanieckiej

Uczniowie ze Szkoły Podstawowej w Woli Różanieckiej wzięli udział w konkursie POMNIKI PRZYRODY – NASZE SKARBY DLA POTOMNYCH. W konkursie udział wzięli : Konrad Wróbel, Kamil Marczak, Iza Zarosa, Wiktoria Marczak, Asia Krupa. Opiekunem konkursu była pani Maria Piętak. Jurorom najbardziej

spodobała się praca plastyczna Joanny Krupy „Złota Nitka”. Natomiast drugie miejsca otrzymali : Wiktoria Marczak, Iza Zarosa, Kamil Marczak. To dzięki Miejskiej Bibliotece Publicznej w Tarnogrodzie uczniowie mogli cieszyć się ze wspaniałych nagród.

Ewa Marczak

WYCIĘCZKA ROWEROWA

Uczniowie klasy V Szkoły Podstawowej im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim w dniu 9 listopada 2014 roku uczestniczyli w wycieczce rowerowej „Szlakiem naszych przodków”. Nasza klasa realizuje program „Poznając okolice poznajemy Ojczyznę”. W ramach programu poznawaliśmy naszą rodzinną miejscowość – Różaniec. Była piękna pogoda. Wycieczka rozpoczęła się o 10.00 zbiórką przed naszą szkołą. Przewodnikiem był pan Piotr Kupczak - poeta, autor książki „Paciorki Różańca” i równocześnie mieszkaniec Różańca. Wraz z naszą wychowawczynią panią dyrektorką Jadwigą Patro i panem Piotrem wyruszyliśmy miejscami upamiętniającymi ważne wydarzenia historyczne Różańca. Pan Piotr poinformował nas, iż pójdziemy na cmentarz za kościołem św. Antoniego Padewskiego koło naszej szkoły. Opowiadał nam o tragicznych wydarzeniach, które rozegrały się w naszej miejscowości w czasie II wojny światowej. Przeraziło

mnie, ile osób poległo. Następnie wsiedliśmy na rowery i pojechaliśmy do kapliczki u państwa Kowalczyków, która została zbudowana w 1906 roku. Następnie jechaliśmy na

kol. Wołę Różaniecką. Skręciliśmy w prawo i jechaliśmy drogą polną do drogi wojewódzkiej (tzw. głównej). Dojechaliśmy do kapliczki, której fundatorami są ci mieszkańcy Różańca, którzy pracują za granicą.

Dalej udaliśmy się na różaniecki cmentarz. Rowery zostawiliśmy przed bramą wjazdową. Pan Piotr pokazał nam grób, w którym spoczywają prochy

należał do cerkwi. A tu, gdzie dzisiaj stoi pierwsza bramka, była kiedyś remiza. W czasie II wojny światowej na dzisiejszym boisku Niemcy rozstrzelali ludzi. Pewna babcia siedziała z wnuczkami na strychu i gdy chociaż jedno dziecko wyjrzało przez okno, to babcia biła lekko ręką po głowie i mówiła: „Schowaj się, bo cię zastrzelą”. Dzisiaj to już starszy człowiek.

przodków mieszkańców Różańca od XVI w., w zadumie zapaliliśmy znicze. Przy okazji powiedział nam o takiej aplikacji, która mierzy kilometry. Nasza koleżanka pobrała ją i sprawdzałyśmy przejechane kilometry. Jechaliśmy dalej, omijając skrzyżowanie. Wyjechaliśmy

z tyłu orlika (orlik to takie boisko, gdzie można pograć w piłkę nożną, siatkówkę lub koszykówkę. Jest zawsze otwarty.). Tam przy dużym kamieniu z tablicą pan Piotr wytłumaczył nam, że tu, gdzie stoimy, dawno temu była puszcza. Po jakimś czasie na dzisiejszym dużym boisku postawiono cerkiew a teren, aż do dzisiejszej remizy

Następnie pojechaliśmy na cmentarz koło Szkoły Podstawowej w Różańcu Pierwszym. Dowiedzieliśmy się, że przy każdym grobie było posadzone drzewo. Widzieliśmy nowe ładne groby i te zaniedbane.

Jadąc dalej, minęliśmy oczyszczalnię ścieków. Tam też jest wielki rozłożysty dąb. Nie wiadomo dokładnie, ile ma lat, ale jest to pomnik przyrody. Pojechaliśmy prosto do Zespołu Szkół Agroteczniczych w Różańcu. Podziwialiśmy piękny krajobraz z jeziorem w tle. Obeszliśmy to jezioro z każdej strony. Potem rozpaliliśmy ognisko. Świetnie się bawiliśmy i piekliśmy kiełbaski a pan Piotr opowiadał historię dworu Jagowdów mieszkających w Różańcu. Gdy wszyscy zjedli, było widać, że chłopcy nabrali sił, ponieważ, gdy znaleźli piłkę, to zaczęli grać. Po dłuższym odpoczynku nadszedł czas by się zbierać i wracać do domów. Wzięliśmy torby, wsiedliśmy na rowery i pojechaliśmy do domów.

Tak minął nam ten wspaniały, pełen wrażeń dzień.

Jolanta Gałka

Jagoda Szcząchor

kl. V Szkoła Podstawowa im. Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Różańcu Drugim

Święty Mikołaj ponownie odwiedził chorych w tarnogrodzkim szpitalu... (Zakładzie Opiekunczo-Leczniczym i Oddziale Rehabilitacyjnym)

Odwiedziny Świętego Mikołaja w tarnogrodzkim szpitalu, także na oddziale rehabilitacyjnym stały się już tradycją, tak jak w poprzednich latach przybył

do chorych, niosąc ze sobą prezenty, dobre słowo a przede wszystkim-dobrą nowinę, dzięki zaangażowaniu młodzieży z tarnogrodzkiego wolontariatu "Pomocna dłoń". Wraz z nim pojawili się uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Tarnogrodzie wraz z panią dyrektorem Elżbietą Kyc-rozśpiewana grupa wokalna przy akompaniamencie gitary i tambury w wykonała koncert tradycyjnych polskich kolęd i pastorałek

W spotkaniu brała także udział młodzież z tarnogrodzkiego gimnazjum. Wytworzyła się bardzo przyjemna atmosfera, widać było radość i ogromne wzruszenie zarówno wśród osób chorych jak i personelu medycznego. Na zakończenie doktor G. Księżyczka-kierownik ZOL podziękowała wszystkim uczestnikom wspaniałego spotkania.

...i dzieci w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury

JESIENNE SPOTKANIE SENIORÓW

Jak co roku tarnogrodzki Klub Seniora 6 listopada br. zorganizował Spotkanie Andrzejkowe u siebie w TOK-u. Gośćmi byli seniorzy z Dolhobyczowa, Józefowa, Zwierzyńca i Szczepieszyna. Imprezę uświetnił jak

zawsze zespół muzyczny w składzie: Andrzej Fus, Tomasz Sikora, Sławek Falandysz, Łukasz Przytuła i Łukasz Mielech.

Z ARCHIWUM MIESZKAŃCÓW

Zdjęcie udostępnione przez Teresę Grzywacz z Krakowa

Nauczycielka Julia Grzywacz wraz z wychowankami w Tarnogrodzie podczas okupacji niemieckiej

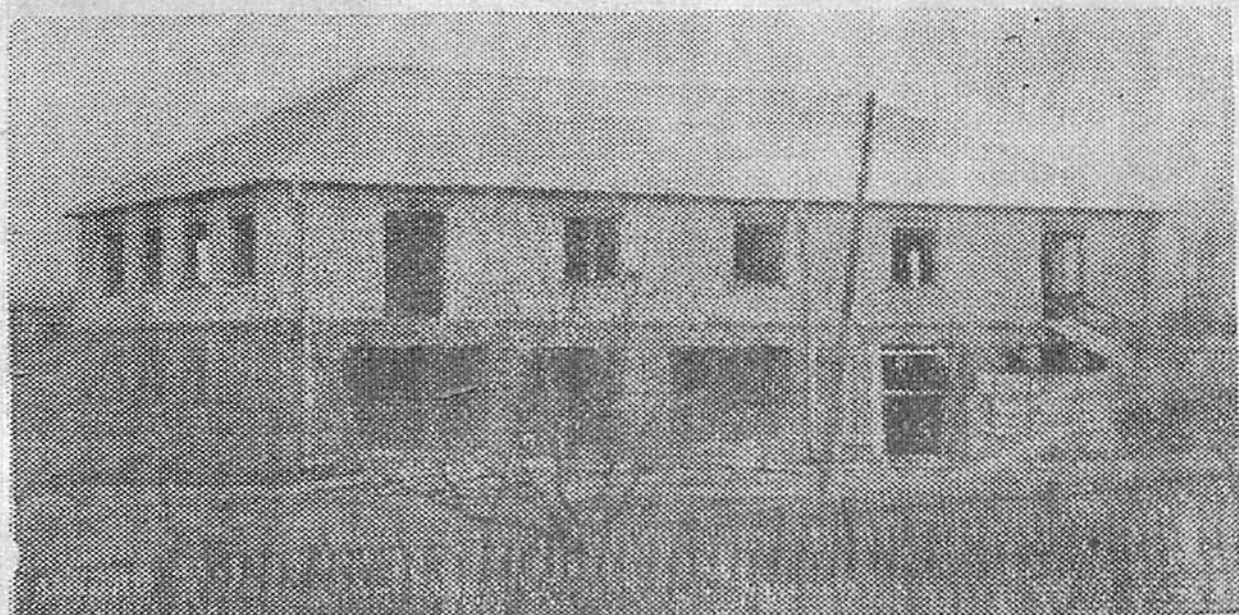
PROLETARIUSZE WSZYSTKICH KRAJÓW ŁĄCZCIE SIĘ!

SZTANDARD

ORGAN KOMITETU WOJEWÓDZKIEGO POLSKIEJ ZJEDNOCZONEJ PARTII ROBOTNICZEJ W LUBLINIE

ROK XV Nr 7 (4699)
LUBLIN
ŚRODA, 25 PAŹDZIERNIKA 1959 R.
CENA 40 GR A B

ŁUDU

Remiza w Tarnobrodzie.

Jedną z najpopularniejszych na Lubelszczyźnie inwestycji społecznych jest budowa remiz strażackich. W większości wypadków remizy buduje się nie tylko z myślą o pomieszczeniu w nich sprzętu strażackiego. Mają one poza tym spełniać funkcje obiektów kulturalnych. Może właśnie dlatego, mieszkańcy wsi i osad nie szczędzą sił i ofiar dla ich budowy. Z drzewa, z cegły, z pustaków, z żużło-betonu wyrastają ściany najpopularniejszych dziś we wsi budynków. Ich rozmiary i plany pomieszczeń wewnętrznych są najróżniejsze.

NOWE REMIZY

W Tarnobrodzie, pow. biłgorajski buduje się remizę (patrz zdjęcie) w ramach samoopodatkowania, ze składek PZU i dochodów z zabaw. Budynek jest obszerny, piętrowy. Już w przyszłym roku zostanie całkowicie wykończony i pomieści 2 wozy strażackie, skład paliwa, dyżurkę i świetlicę. Na piętrze zamieszkają rodziny strażaków.

Bardzo oryginalną remizę wybudowano w Żółkiewce (pow. krasnostawski) (patrz zdjęcie). Na razie budynek wykończono w stanie surowym i brak funduszy nie pozwala na przyspieszenie dalszych prac. Oprócz sprzętu strażackiego na piętrze znajdzie się także sala świetlicowa.

Tekst i foto (ha)

Ciągle jesteś zmęczony i senny?

Rano z trudem otwierasz oczy i po omacku szukasz drogi do kuchni, aby jak najszybciej przygotować sobie mocną kawę? Oto kilka zamienników tego silnie uzależniającego napoju, po które warto sięgnąć. W ciągu dnia zasilasz się kolejnymi espresso, cappuccino,

latte albo po prostu rozpuszczalną z automatu w biurze? W końcu wszystko przestaje na ciebie działać, a nadmiar kofeiny jedynie pozbawia cię magnezu i wody, co dodatkowo spowalnia ciśnienie i wzmaga senność. To

droga donikąd. Jeżeli jesteś niskociśnieniowcem z natury i cierpisz z powodu braku energii lub dotkliwie odczuwasz każdą zmianę pogody, a kolejny front atmosferyczny przyprawia cię o zawroty głowy, spróbuj innych sprawdzonych napojów, które naturalnie pobudzają. Pochodząca z Ameryki Południowej yerba mate, czyli wysuszone i zmielone liście ostrokrzewu paragwajskiego, jest bogata w kofeinę oraz polifenole – antyoksydanty.

Badania dowiodły, że regularne przyjmowanie mate poprawia odporność DNA na uszkodzenia, ma działanie obniżające poziom cholesterolu. Dodatkowo stymuluje ośrodkowy układ nerwowy, jest także skuteczna w leczeniu otyłości. Można pić ją również pić schłodzoną, ma przyjemny ziołowy i orzeźwiający smak. Tradycyjnie podaje się ją w naczynkach zwanych mate, wykonanych z tykwy, ceramiki lub drewna. Listki zalewa się kilkakrotnie, samo przygotowanie wywaru jest już swojego rodzaju rytuałem. Temperatura wody nie powinna przekraczać 80 stopni. Do picia używa się charakterystycznych bombilli – zdobnych, metalowych rurek z sitkiem na końcu. Jeżeli procedura parzenia mate jest dla Ciebie zbyt czasochłonna, można również nabyć yerbę w klasycznych herbacianych torebkach – nie jest to już co prawda to samo, ale ma podobne działanie. Kolejnym sposobem jest przygotowanie naturalnego napoju energetycznego na bazie wody mineralnej. Wystarczy 1 litr wody, 2 stołowe łyżki miodu, duża szczypta soli morskiej i 1/4 szklanki soku ze świeżo wyciśniętych cytryn. Całość mieszamy najlepiej drewnianą łyżką i przechowujemy w szklanym naczyniu. Można również wzbogacić smak napoju świeżymi listkami mięty. Jak to działa? Sól morską dostarcza niezbędnych minerałów, miód uzupełnia węglowodany, a sok z cytryny jest źródłem witaminy C, wapnia i magnezu. Podobny skład mają popularne energetyczne napoje, tyle że te wzbogacone są o chemiczne substancje.

WIEŚCI KOŁA DIABETYKÓW

Diabetycy z Tarnobrodu w Kraśniku

8.11.2014r. delegacja z Tarnobrodu uczestniczyła w spotkaniu diabetyków w Kraśniku. Tego dnia Koło Powiatowe Diabetyków w Kraśniku zorganizowało obchody „Dnia Cukrzyka”.

Obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą

13 listopada 2014r. w Tarnobrodzie odbyły się obchody Światowego Dnia Walki z Cukrzycą zorganizowane przez diabetyków z Tarnobrodu. O godz. 13.00 odbyła się msza św. w kościele pw. Przemienienia Pańskiego w Tarnobrodzie, którą odprawił ks. dziekan Jerzy Tworek oraz proboszcz z Różańca ks. Józef Godzisz. Po mszy wszyscy przeszli do Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury. Na uroczystości przybyli: Jacek Grabek z Delegatury Urzędu Wojewódzkiego w Zamościu, diabetycy z Kraśnika z panią prezes Marią Koltun na czele, prezes Marek Klimek z Zamościa, Burmistrz Tarnobrodu Eugeniusz Stróż, dr Roman Cichocki, dyr. Tarnobrodzkiego Ośrodka Kultury Renata Ćwik, dietetyczka Monika Ćwikła, pełnomocnik prof. Jana Szyszko Agata Borowiec, personel medyczny z przychodni w Tarnobrodzie z Bogusławą Mazurek na czele. Następnie wykład o zdrowym odżywianiu poprowadziła mgr Monika Ćwikła - dietetyk. Po wykładach głos zabrał Burmistrz Tarnobrodu. Przedstawiciel wojewody Jacek Grabek odczytał list od wojewody do zebranych. W dalszej części ze spektaklem wystąpiła młodzież z Publicznego Gimnazjum w Tarnobrodzie przygotowana przez panie: Magdalenę Obszańską i Madalenę Futomę. Następnie została wręczona Złota Odznaka Zasłużony dla Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków, którą otrzymał Jan Hass. Srebrne odznaki Zasłużony dla Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków otrzymali: Czesława Złydasik, Elżbieta Zań, Urszula Mariola Hulas, Marian Gielicz, Krystyna Kulasza. Dr Roman Cichocki został odznaczony „Za zasługi dla ochrony zdrowia”. Na zakończenie zostały wręczone dyplomy z podziękowaniami

dla tych wszystkich, którzy w ciągu roku wspierali działania diabetyków oraz włączyli się w przygotowanie tego uroczystego spotkania. Podczas spotkania były prowadzone bezpłatne badania na zawartość glukozy we krwi, pomiar ciśnienia tętniczego oraz pomiar cholesterolu. Badania prowadziły pielęgniarki z NZOZ Przychodnia Lekarska w Tarnobrodzie. Była również degustacja oleju ekologicznego przygotowana przez firmę „Barwy Zdrowia” państwa Obszańskich z Tarnobrodu. Monika Ćwikła prowadziła badania tkanki tłuszczowej.

W Tarnobrodzkiej Szkole Cukrzycy dnia 04.12.2014r. odbyło się spotkanie edukacyjne. Wykład przygotowany przez Porozumienie Zielonogórskie Lekarzy pt. „Leczenie cukrzycy - dla kogo leki doustne” poprowadziła dr Jolanta Mazurek z Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej Przychodnia Lekarska w Tarnobrodzie. Następne spotkanie odbędzie się już 08.01.2015r. o godz. 15.00 w Tarnobrodzkim Ośrodku Kultury. Wykład poprowadzi dr Grażyna Klenk – Jarząbek. Serdecznie zapraszamy.

NOWE WŁADZE GMINY TARNOGRÓD

W listopadzie wybieraliśmy nowe władze samorządowe. Głosowaliśmy na wójtów, burmistrzów, radnych rady powiatu, rad gmin i sejmiku województwa.

O najwyższe stanowisko w gminie Tarnogród walczyło czterech kandydatów: dotychczasowy burmistrz Eugeniusz Stróż, Władysław Chodkiewicz, Andrzej Dołomisiewicz oraz Grzegorz Sikora.

Mieszkańcy zdecydowali, że przez następną kadencję o kierunkach rozwoju gminy będzie decydował Eugeniusz Stróż. Uzyskał on poparcie 1 537 wyborców. Pozostali kandydaci otrzymali:

- Władysław Chodkiewicz - 239 głosów
- Andrzej Dołomisiewicz - 211 głosów
- Grzegorz Sikora - 795 głosów.

Frekwencja w gminie Tarnogród wyniosła ponad 50%, w wyborach wzięło udział 2 848 osób, uprawnionych do głosowania było 5 563 mieszkańców gminy.

Mieszkańcy gminy wybrali także Radę Gminy Tarnogród.

W jej skład weszli:

- okręg nr 1 - Bogdan Krupczak
- okręg nr 2 - Ryszard Zając (losowanie)
- okręg nr 3 - Mariusz Grasza
- okręg nr 4 - Jan Pawlik
- okręg nr 5 - Henryk Gleń
- okręg nr 6 - Marian Dołomisiewicz
- okręg nr 7 - Barbara Mazurek
- okręg nr 8 - Zenon Krasowski
- okręg nr 9 - Marcin Markowicz
- okręg nr 10 - Bronisław Misiągiewicz
- okręg nr 11 - Paweł Dec
- okręg nr 12 - Anna Kuziak
- okręg nr 13 - Ryszard Szponar
- okręg nr 14 - Bernardyna Gurdziel
- okręg nr 15 - Piotr Marczak.

PIERWSZA W BIEŻĄCEJ KADENCJI SESJA RADY MIEJSKIEJ W TARNOGRODZIE

Zgodnie z postanowieniem Komisarza Wyborczego w Zamościu z dnia 25 listopada 2014 r., piątek 28 listopada 2014r. odbyła się pierwsza sesja nowo wybranej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie. Pierwsze obrady poprowadził zgodnie z przepisami najstarszy wiekiem radny Bronisław Misiągiewicz. Następnie Przewodniczący Miejskiej Komisji Wyborczej w

Tarnogrodzie Teresa Szymanik wręczyła radnym zaświadczenia o wyborze. Przed przystąpieniem do wykonywania mandatu Przewodniczący obrad odczytał rotę ślubowania: „*Wierny Konstytucji i prawu Rzeczypospolitej Polskiej, ślubuję uroczystie obowiązki radnego sprawować godnie, rzetelnie i uczciwie, mając na względzie dobro mojej gminy i jej mieszkańców*”. Najmłodszy wiekiem radny Marcin Markowicz wyczytał nazwiska członków Rady, a radni złożyli ślubowanie. Kolejnym punktem sesji był wybór przewodniczącego oraz zastępców przewodniczącego rady miejskiej na kadencję 2014-2018. Jedynym kandydatem zgłoszonym do objęcia tej funkcji był Piotr Marczak. W głosowaniu tajnym jego kandydaturę poparło 9 radnych. Następnie przewodniczący obrad Bronisław Misiągiewicz przekazał prowadzenie obrad nowo wybranemu Przewodniczącemu Rady Miejskiej Piotrowi Marczakowi. Radni zgłosili kandydatury Jana Pawlika, Pawła Deca, Bronisława Misiągiewicza, Anny Kuziak na wiceprzewodniczących rady. W tajnym głosowaniu wiceprzewodniczącymi rady wybrani zostali Jan Pawlik – 8 głosami poparcia oraz Anna Kuziak też z 8 głosami poparcia. W ostatnim punkcie obrad Przewodniczący Rady Miejskiej poinformował, że w wyniku przeprowadzonych wyborów bezpośrednich w dniu 16 listopada 2014 r. Burmistrzem Tarnogrodu został wybrany Eugeniusz Stróż. Burmistrz złożył ślubowanie, wypowiadając słowa: „*Obejmując urząd Burmistrza Tarnogrodu, uroczystie ślubuję, że dochowam wierności prawu, a powierzony mi urząd sprawować będę tylko dla dobra publicznego i pomyślności mieszkańców gminy. Tak mi dopomóż Bóg*”. Na tym porządek obrad został wyczerpany. Poniżej prezentujemy Państwu zdjęcia Radnych Rady Miejskiej w Tarnogrodzie wybranych na kadencję 2014 – 2018 r.

EUGENIUSZ STRÓŻ
Burmistrz Tarnogrodu

MARCZAK PIOTR

KUZIAK ANNA

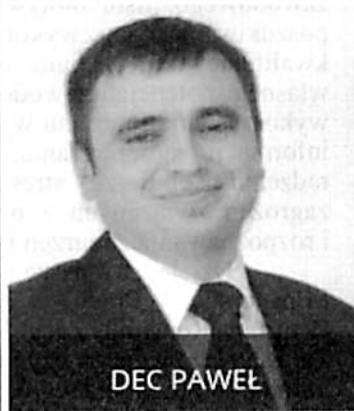
PAWLIK JAN

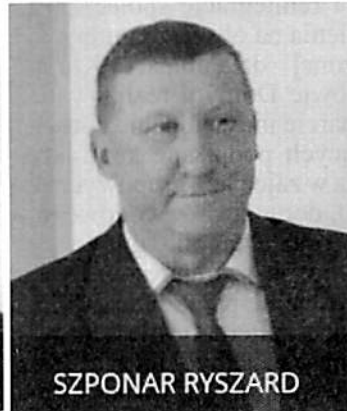
DOŁOMISIEWICZ MARIAN

MARKOWICZ MARCIN

DEC PAWEŁ

SZPONAR RYSZARD

GURDZIEL BERNARDYNA

MISIAĞIEWICZ BRONISŁAW

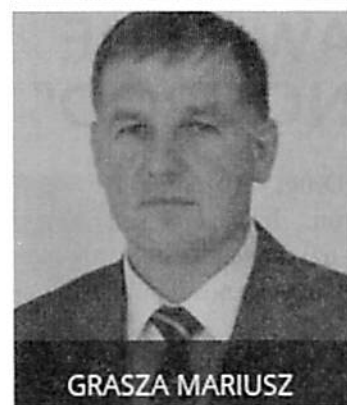
MAZUREK BARBARA

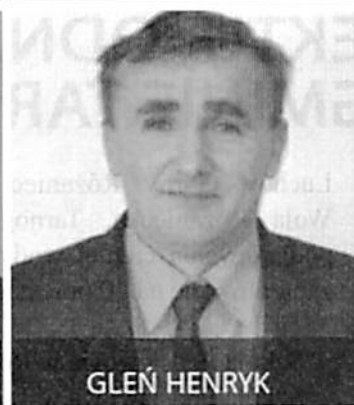
KRUPCZAK BOGDAN

KRASOWSKI ZENON

GRASZA MARIUSZ

GIĘŃ HENRYK

ZAJĄC RYSZARD

Z PRAC RADY MIEJSKIEJ

W dniu 9 grudnia 2014r. odbyła się II w bieżącej kadencji Sesja Rady Miejskiej w Tarnogrodzie.

Porządek sesji:

1. Otwarcie sesji i stwierdzenie kworum.
2. Przedstawienie porządku obrad.
3. Przyjęcie protokołu z poprzedniej sesji.
4. Interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
5. Podjęcie uchwał w sprawie:
 - a) powołania Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Tarnogrodzie,
 - b) powołania składu osobowego stałych komisji Rady

- c) rocznego Programu Współpracy Gminy Tarnobrzeg z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, na rok 2015,
- d) obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2015 r.
- e) zmiany wieloletniej prognozy finansowej, i zmiany uchwały budżetowej na rok 2014.
6. Sprawy różne.
7. Odpowiedzi na interpelacje, zapytania i wnioski Radnych.
8. Zamknięcie sesji.

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

W Gminie Tarnogród zakończył się Pilotaż Systemu Certyfikacji Klubów Integracji Społecznej w ramach Projektu „Kompleksowe formy reintegracji społeczno-zawodowej w środowisku lokalnym” finansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Projekt miał za zadanie zwiększenie stopnia koordynacji usług reintegracji społeczno-zawodowej oraz wzrost poziomu współpracy pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za pomoc i reintegrację społeczną a publicznymi służbami zatrudnienia na obszarze gminy.

W ramach prowadzonej działalności Klubu Integracji Społecznej w Luchowie Dolnym realizowane były zajęcia grupowe oraz wsparcie indywidualne. Grupa uczestników (13 osób – mających podpisane kontrakty socjalne z MOPS) uczestniczyła w zajęciach grupowych: z zakresu poradnictwa prawnego, doradztwa zawodowego, wsparcia psychologicznego oraz terapii grupowej. Zgodnie z potrzebami dla osób zainteresowanych udzielane było wsparcie indywidualne przez pracownika socjalnego. Zajęcia promujące alternatywne formy spędzania czasu wolnego organizowane były na zasadzie ogólnej dostępności. W ramach współpracy z Powiatowym Urzędem Pracy dwie osoby uczęszczające na zajęcia

podjęły w okresie realizacji projektu staż zawodowy.

Do najważniejszych rezultatów osiągniętych podczas pilotażu, na jakie wskazywali uczestnicy zajęć, było nabycie lub podniesienie wiedzy i umiejętności w następujących zakresach: sporządzania pism urzędowych, znajomości podstawowych zagadnień z zakresu prawa pracy, prawa administracyjnego, praw konsumentów, prawa podatkowego w tym rozliczeń podatkowych, sporządzania dokumentów aplikacyjnych – życiorysu zawodowego, listu motywacyjnego i podania o pracę, poszukiwania pracy z wykorzystaniem Internetu, rozmowy kwalifikacyjnej, czytania ogłoszeń o pracy, określenia własnego potencjału zawodowego, zakładania konta email, wykorzystania Internetu w poszukiwaniu podstawowych informacji, samopoznania, określenia cech osobowości, radzenia sobie ze stresem i złością, rozpoznania zagrożeń związanych z uzależnieniami, występowania i rozpoznawania zaburzeń i chorób na tle psychicznym.

Działania nasze zostały docenione przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich w Warszawie. Za zaangażowanie i czynny udział w pilotażu Gmina Tarnogród otrzymała wyróżnienie.

KIS

KLUB INTEGRACJI SPOŁECZNEJ

ZAKOŃCZENIE PROJEKTU „ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII” W GMINIE TARNOGRÓD”

Uprzejmie informuję, iż dobiegła końca realizacja rzeczowa projektu „Odnawialne źródła energii w Gminie Tarnogród” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013. Całkowita wartość inwestycji to 4 411 925,09 zł, z czego 3 409 158,77 zł to dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (na poziomie 85% wydatków kwalifikowanych).

Rzeczowa realizacja projektu trwała od lutego do grudnia 2014 r. W ramach projektu zamontowano instalacje solarne i kotły zasilane biomasą, zarówno w domach prywatnych mieszkańców jak i w budynkach użyteczności publicznej na terenie gminy.

Przedsięwzięcie obejmowało montaż 474 instalacji solarnych (składających się z 2, 3 lub 4 paneli – w zależności od liczby domowników) służących do ogrzania ciepłej wody użytkowej w budynkach mieszkańców gminy Tarnogród w miejscowościach: Luchów Dolny,

Luchów Górny, Różaniec Drugi, Różaniec Pierwszy, Wola Różaniecka, Tarnogród. Instalacje solarne do podgrzewania ciepłej wody użytkowej zostały również zamontowane na 10 obiektach użyteczności publicznej, tj

Szkoła Podstawowa w Różańcu Drugim
Szkoła Podstawowa w Tarnogrodzie
Zespół Szkół Ekonomicznych im. Armii Krajowej w Tarnogrodzie
Szkoła Podstawowa w Różańcu Pierwszym
Szkoła Podstawowa w Woli Różanieckiej
Szkoła Podstawowa w Luchowie Górnym
Szkoła Podstawowa w Luchowie Dolnym
Klub Rolnika w Luchowie Dolnym
Parafia Rz.-Kat. w Luchowie Górnym
Parafia Rz.-Kat. w Tarnogrodzie

W Klubie Rolnika w Luchowie Dolnym

oraz budynku Ochotniczej Straży Pożarnej w Woli Różanieckiej zostały zmodernizowane kotłownie – obecnie wykorzystują one ekologiczne, odnawialne źródło energii – biomasę.

W ramach projektu powstała również strona

kalkulator emisji dwutlenku węgla obliczający ilość emitowanego CO₂ do atmosfery oraz kalkulator kosztów energii elektrycznej w związku z wykonywaniem regularnych czynności domowych. Pod adresem www.tarnogrod.gis.eurząd.eu znajduje się portal związany z instalacjami solarnymi, który wizualizuje rezultaty działania instalacji (ilość wytworzonej energii) oraz ilustruje, ile innych paliw byłoby zużytych do wytworzenia analogicznej ilości energii. Znajduje się tu także mapa pokazująca umiejscowienie instalacji na terenie gminy Tarnogród.

Zrealizowanie projektu przyczyniło się do ochrony środowiska naturalnego poprzez zwiększenie wykorzystania energii z odnawialnych źródeł energii. Zmniejszyła się ilość gazów cieplarnianych oraz innych substancji szkodliwych emitowanych do atmosfery, a także ilość odpadów wytwarzanych dotychczas przy spalaniu tradycyjnych surowców energetycznych. Dzięki projektowi użytkownicy zamontowanych kolektorów słonecznych zmniejszą swoje roczne koszty wytwarzania energii ciepłej we własnych domostwach.

internetowa promująca odnawialne źródła energii (www.tarnogrod.oze.eurząd.eu). Jest to portal promocyjno-informacyjny, na którym udostępniane są artykuły ekspertów w dziedzinie OZE, gry edukacyjne, materiały multimedialne. Na stronie został umieszczony

Burmistrz Tarnogrodu
mgr inż. Eugeniusz Stróż

Nowa koparka w Tarnogrodzkim Zakładzie Komunalnym

Tarnogrodzki Zakład Komunalny realizuje zadania własne gminy polegające na zaspokojeniu zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie: zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w gaz oraz mieszkalnictwa komunalnego. W celu osiągnięcia jak najwyższej jakości pracy oraz zwiększeniu konkurencyjności firmy spółka systematycznie inwestuje m.in. w zakup maszyn i urządzeń. W dniu 15 grudnia br. za kwotę 118 tys. zł. zakupiona została minikoparka JCB 8018 wraz z osprzętem, w tym specjalną lekką przyczepką do transportu koparki. Jak mówi Prezes TZK – Ryszard Właż – coraz częściej mieszkańcy w celu wykonania przyłącza gazowego, wody lub kanalizacji oczekują, aby usługa ta wykonana była szybko, a jednocześnie bez większego uszczerbku dla estetyki posesji. Niejednokrotnie zagospodarowane już działki są tak urządzone, że trudno wjechać większym sprzętem, a kopanie ręczne jest utrudnione i czasochłonne. Istnieje też zapotrzebowanie na taki sprzęt np. przy

wykonywaniu inwestycji związanych z rozbudową sieci, ale również mieszkańcy np. podczas wykopów na fundamenty pytali nas o taką koparkę. Nowy zakup jest bardzo dobrym uzupełnieniem istniejącej bazy stanowiącej własność Tarnogrodzkiego Zakładu Komunalnego, tj.: koparko – ładowarki JCB 3 CX oraz samochodu samowyładowczego MAN o ładunku 10 ton. Ponadto spółka jest właścicielem pojazdów specjalistycznych związanych z profilem prowadzonej działalności m.in. samochodu asenizacyjnego oraz śmieciarki.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Tarnogrodzie ma nowy samochód do przewozu osób niepełnosprawnych

Środowiskowy Dom Samopomocy w Tarnogrodzie jest placówką, która od 15 lat działa na rzecz osób niepełnosprawnych. Codziennie w murach placówki swoje miejsce znajduje 36 osób, mieszkańców gminy Tarnogród, Obsza, Potok Górny, Biszcza oraz Biłgoraj. W przystosowanych do tego pracowniach prowadzone są przez specjalistów zajęcia terapeutyczne. Osoby codziennie dowożone są do ośrodka osobowym busem.

Kierowca pokonuje ponad 200 km, a samochód będący w dotychczasowym użytkowaniu ze względu na przebieg i wiek był już dość mocno wyeksploatowany.

Na początku br. Gmina Tarnogród złożyła wniosek o dofinansowanie do „Programu wyrównywania różnic między regionami II”. Po pozytywnym przejściu procedury weryfikacyjnej gmina Tarnogród pozyskała ze środków PFRON 65 tys. zł z przeznaczeniem na zakup

mikrobusa do przewozu osób niepełnosprawnych, dodatkowo po 4 tys. zł. dołożyły samorzady gmin Potok Górny i Obsza. W listopadzie br. w wyniku przeprowadzonego rozeznania cenowego za kwotę 124 tys. zł zakupiono nowego Volkswagena Transportera T5 z silnikiem 2.0 TDI. Samochód posiada miejsca dla 8 pasażerów i kierowcy, przystosowany jest ponadto do przewozu osoby poruszającej się na wózku inwalidzkim. Dzięki nowemu zakupowi dojazd do środowiskowego Domu Samopomocy stał się bezpieczniejszy i przyjemniejszy. Życzymy bezpiecznej jazdy i aby nowy mikrobus jak najlepiej służył lokalnej społeczności.

Debatowali o narkomanii i cyberprzemocy

Cyberprzemoc i narkomania to dwa z bardziej niebezpiecznych zagrożeń, jakie czyhają na współczesną młodzież. O tym, jak rozpoznawać i przeciwdziałać tym zjawiskom, rozmawiali w Tarnogrodzie przedstawiciele lokalnych władz, policji, szkół i rodzice.

Debata w Tarnogrodzie

28 listopada br., czyli w miniony piątek w Tarnogrodzkim Ośrodku Kultury odbyła się debata społeczna na temat „Cyberprzemoc i narkomania jako zagrożenia dla współczesnej młodzieży”. Organizatorami spotkania byli komendant powiatowy policji w Biłgoraju oraz burmistrz miasteczka.

Zebranych powitała asp. Milena Wardach. Na spotkaniu obecni byli komendant powiatowy policji w Biłgoraju Ryszard Piłat, Burmistrz Tarnogrodu Eugeniusz Stróż, prezes Stowarzyszenia Bezpieczny Powiat Biłgorajski Mirosław Pawłowski, pierwszy zastępca komendanta powiatowego policji w Biłgoraju podinspektor Artur Deryło. *Dzisiejsza otwarta debata ma na celu zdiagnozowanie problemów oraz oczekiwań społecznych wobec instytucji policji, a także włączenie obywateli państwa we wspólne wypracowanie propozycji rozwiązań problemu zmierzających do wzrostu poczucia bezpieczeństwa w środowisku lokalnym* – mówiła asp. Milena Wardach. Debata była realizacją rządowego programu ograniczenia przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniej”. W trakcie debaty zostały również przeprowadzone anonimowe ankiety na temat zorganizowanego spotkania.

Coraz więcej narkotyków

Następnie funkcjonariusze policji przy pomocy prezentacji multimedialnych przedstawili dane statystyczne i problemy dotyczące współczesnej młodzieży. Komendant Ryszard Piłat podał informacje dotyczące narkomanii. *Co jest karalne? Posiadanie narkotyków, wyrabianie, przerabianie, przechowywanie, przewóz, wszelkiego rodzaju obrót substancjami odurzającymi, uprawa bez*

komendant Piłat, w roku 2013 policjanci zabezpieczali bardzo duże ilości substancji zakazanych nie tylko w naszym powiecie ale i ościennych.

Cyberprzemoc wśród nieletnich

Asp. Paweł Stręciwilk - specjalista do spraw nieletnich i patologii z KPP w Biłgoraju przedstawił temat związany z cyberprzemocą. Zwrócił uwagę, że jest to dość nowe zjawisko wśród młodzieży, wynikające z życia nieletnich on-line. Zrobiło się o nim głośno, kiedy to filmiki krążące w Internecie doprowadziły młodą dziewczynę do śmierci samobójczej. *Zjawisko cyberprzemocy definiuje się jako przemoc z użyciem technologii informacyjnych, komunikacyjnych tj. Internetu* – mówił asp. Stręciwilk, dodając, że dzieci i młodzież, korzystając z mediów elektronicznych, czują się bezkarne. Jednak w 2011 roku do Kodeksu Karnego została wniesiona poprawka do ustawy, która mówi, że cyberprzemoc jest karalna, a czyn podlega karze nawet do pozbawienia wolności do lat trzech.

Co na to szkoła i rodzice?

Poruszone tematy spotkały się z pytaniami kierowanymi od widowni. Uczestnicy debaty zwrócili uwagę, że kreatywność dzieci i młodzieży nie zna granic, stąd nauczycielom i rodzicom trudno zorientować się, czy dzieje się coś nieodpowiedniego. Został poruszony temat dopalaczy, które według zebranych są w naszych szkołach i to już w podstawówkach. Zrodziło się pytanie, jak je rozpoznawać? Policjanci uczulali nauczycieli i rodziców na kolorowe opakowania czy pudełka po tabletkach. Środki odurzające często są kolorowe, z wizerunkiem postaci z kreskówek. Wskazywali, że dziecko pod wpływem dopalaczy jest pobudzone, ale nie je. Kiedy środki przestają działać, wówczas młody człowiek nabiera apetytu i „pochłania” jedzenie.

Częstym błędem wśród rodziców i szkół jest stwierdzenie „mnie ten problem nie dotyczy”. Policjanci wyjaśniali, że nie chodzi o podejrzwanie i sprawdzanie dzieci i młodzieży, jednak takiej ewentualności, zarówno w domu jak i szkole nie można wykluczyć. Podkreślali, że istotna jest obserwacja dziecka.

Zebrani stwierdzili, że pomocne mogą być spotkania w szkołach, zarówno z dziećmi jak i rodzicami, i edukacja w tego typu tematyce. Spostrzeżenia te policja poparła, oferując swoją pomoc.

<http://www.gazetabilgoraj.pl/ps-31021-debatowali-o-narkomanii-i-cyberprzemocy/>

zezwoleń – wyjaśniał na wstępie komendant powiatowy. Jak się okazuje, w naszym powiecie jest duże zagrożenie przestępczością związaną z narkotykami. Policjanci zabezpieczali takie narkotyki jak amfetamina, ekstazy, marihuana, a nawet drobne ilości kokainy. Kolejne lata pokazują również, że funkcjonariusze skutecznie prowadzą więcej czynności związanych z ustaleniem osób zajmujących się handlem narkotykami. Jak informował

„Zasmakuj w tradycji” w TOK Cz. II

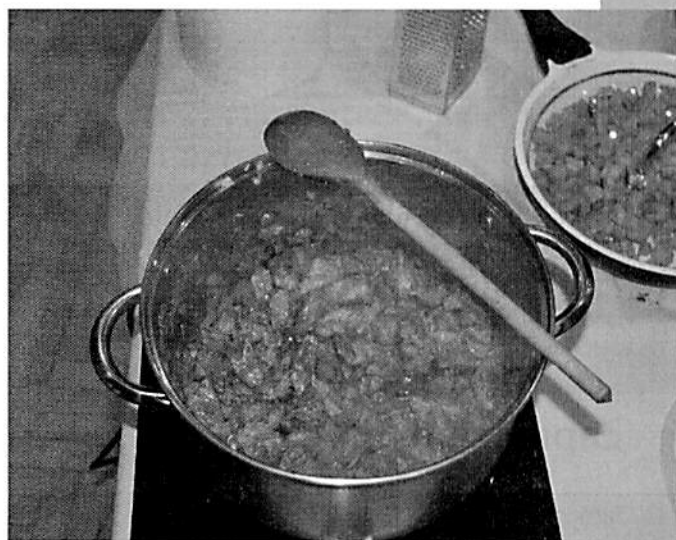
25 listopada odbyła się II edycja warsztatów kulinarnych pod hasłem „Zasmakuj w tradycji”. Zaprosili na nie: Lokalna Grupa Działania Ziemi Biłgorajskiej oraz

Celem warsztatów kulinarnych jest podniesienie poziomu wiedzy na temat produktów tradycyjnych z obszarów objętych projektem.

Tarnogrodzki Ośrodek Kultury. Warsztaty w ramach projektu odbywają się na terenie powiatu biłgorajskiego od wielu miesięcy. Po raz pierwszy zorganizowane zostały w Pensjonacie Roztocze w Obszy.

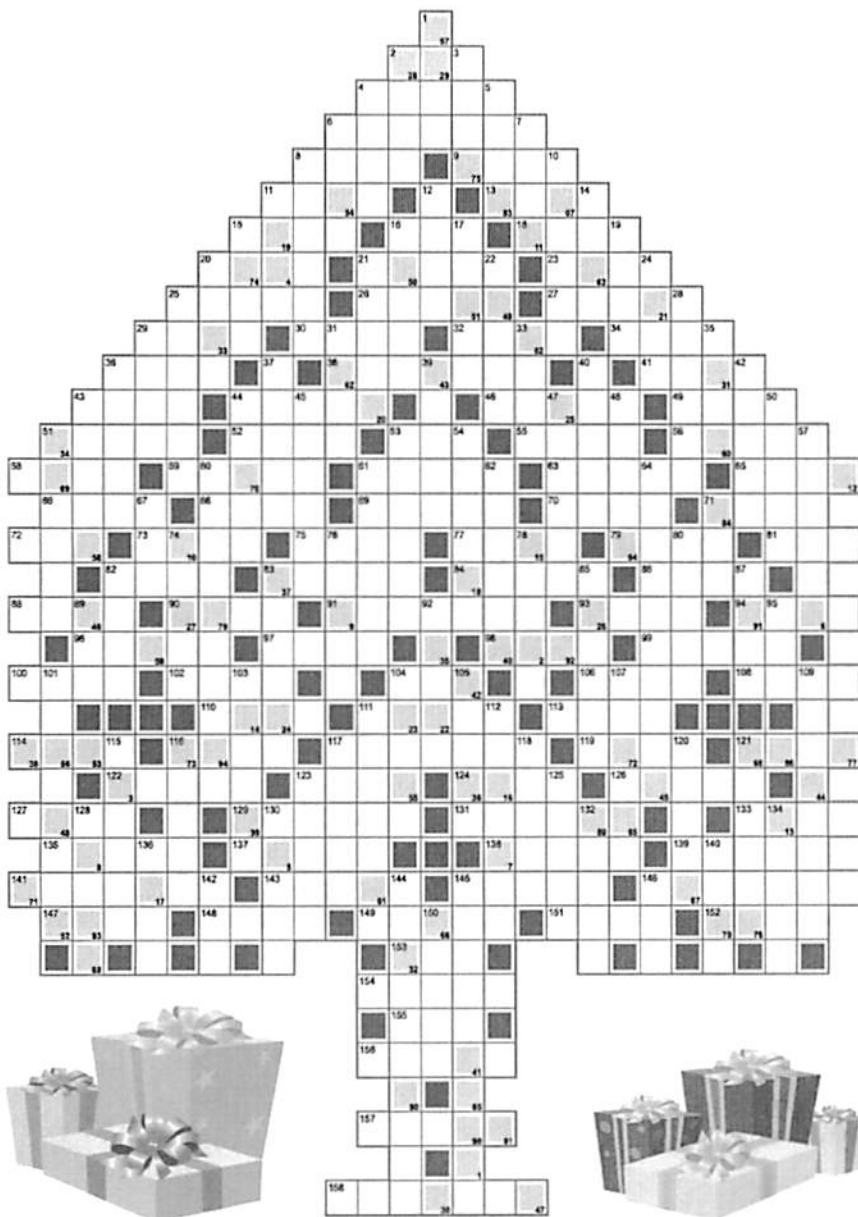
Uczestnikami warsztatów są mieszkańcy obszarów partnerskich LGD zainteresowani wytwarzaniem,

wprowadzaniem na rynek, promocją produktów tradycyjnych oraz lokalnych. Spotykają się oni z profesjonalnymi kucharzami, którzy po wcześniejszej prelekcji, prezentują, jak wykonać dania związane z naszym regionem.

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

POZIOMO

2) Kleista pulpita na muchy, 4) Głazy nad pechowem, 6) Dzień, w którym tamieły się oplatkiem, 8) Bankiet lub odświętny strój, 9) Interwencyjne nabywanie zboża od rolników, 11) Antykorozyjny pierwiastek, 13) Arena popisów narciarskich, 15) Miejsce wykładu docenta, 16) Mędrzec ze Wschodu, jeden z Trzech Króli, 18) Placory porywaczom za wolność, 20) Główna msza w niedzielę, 21) Jeden z darów Trzech Króli, 23) Rów dla żołnierza, 25) Samiec w rydzyku, 26) ... John, brytyjski muzyk, 27) Jego twórcą był Mahomet, 29) Ciężar danego ciała, 30) Bawi się z synkiem samochodzikami i kolejką, 32) Odjęto maszyny do piania, 34) Część dachu z rynną, 36) Kula na stole z fuzami, 38) Żołnierz piechoty tureckiej, 41) But z tyka, chodak, 43) Pokonał pewniaka, 44) Biblijna wieża poliglotów, 46) Nicpoń, hultaj, 49) Chwył magika, sztuczka, 51) Petri ją uzbrojony żołnierz, 52) Arabski tytuł książęcy, 53) Mieszanie kart przed grą, 55) Cztery mendie jasek, 56) Biblijny syn Abrahama i Saraj, 58) Owoc wśród bakali, 59) Czulek ośmiornicy, 61) Z niego wórkę w masce, 63) Gaz groźny w kopalni, 65) Przyjaciel i opiekun Nel, 66) Lekki materiał opatowy, 68) Ceglany proszek, 69) Gra role uwodzicieli, 70) Pierwiastek dla nerwowych, 71) Marka polskiej ciężarówki, 72) Remis na szachownicy, 73) Agent bezpieki PRL-u, 75) Nacięcie na ciupadzie, 77) Mocno pachnący trunek, 79) Bywa ozdoba obrazu, 81) Rymiczna muzyka Liryta, 82) Do poleśniania ślizgów narci, 83) Kuzówna lub Maria, 84) Andrzej lub Broniek z serialu „Dom”, 86) Człoj w muzeum wojska, 86) Gryzo - symbol zdrowia, 90) Część porcja jelenia, 91) Jest nią Watykan, Lesotho, 93) Długi poemat o bohaterze, 94) Auto rodem z Niemiec, 96) Ogłaszany na końcu procesu, 97) Samica psa, 98) Dzieło Giuseppe Verdiego, 99) Na oku lub na stawie, 100) Poprawiany przez przyprawę, 102) Dźwięki danej tonacji, 104) August II, król Polski, 106) Miedź szwedi, to być Fogym, 108) Wyśrodek przeobój „Diana”, 110) Płyn w Półkoku, 111) Dyskusja, debata w TV, 113) Dławy od kreskówki, 114) Gubry kij drewniany, 116) Pora lepienia balwanów, 117) Odstaje część bożkom, 119) Nad nią miasto Sarmit-Peterburg, 121) Doskonali u psa tropiącego, 122) Greczynka śpiewająca po polsku, 123) Ptak nocujący na grzędzie, 124) Częśćka materii z protonami, 126) Młodym, pisarz rosyjski, 127) Należący na złama na rękę, 129) Kuszycielka kolca, 131) Japońska mata juddo, 133) Sierkawy albo solny, 135) Głusza od dratwy, 137) Jon o ładunku ujemnym, 139) Operator telefoni przewodowej, 139) Pierwiastek promieniotwórczy, 141) Gopło lub Mamry, 143) Część zestawu hi-fi, 145) Naczynie dla Azora, 146) Wysznuły podczas analizy, 147) Napęd złości u furjata, 148) Sólga zeń uczeń, 149) Naszynik z drogich kamieni, 151) Pieśń operowa, 152) Kmie królów Danii, Szwecji, 153) Legenda o Prometeuszu, 154) Okropna ciemność, 155) Boleć łączący białcy, 156) W 1410 r. pod Grawaldem, 157) Początek lotu rakiety, 158) Prorok Starego Testamentu.

PIONOWO

1) Człowiek śniegu z Himalajów, 2) Długi, gruby kij, 3) Bicie serca, tętno, 4) Wyświetlany w kinie, 5) Mieszanka hitów na płycie, 6) Defekt przedmiotu, 7) Naprawiane u mechanika, 8) Dawnie o elegancji, 10) Lektor dla dzieci, 11) Potocznie o sąsiadach, 12) Doty - wywołany na tytu, 14) Szturchaniec, 15) Atmosfera danego miejsca, 16) Lokalny rywal Interu Mediolan, 17) Część złotego, 19) Bluzka, koszulka sportowa, 20) Barwna opowieść rodzaju, 21) Cyna lub złoto, 22) Bezcina używana w wianach, 24) Jest nim NATO, 25) Do włosów lub do ciała, 26) Ricky, latynoski piosenkarz, 29) Codzienne wyżywienie, utrzymanie, 31) Dawna nazwa tataraku, 33) Czar pięknego zajązka, 35) Chwałę turydy do wytopienia, 36) Oświetlony lub cukrowy, 37) Ograniczenie składu, 39) Twórcza państwa Zulusów, 40) Wyrostek ogonowy ptaka, 42) Kolodziej z polskiej legendy, 43) Drewniany instrument dęty, 44) Kołderka dla dziecka, 45) Część kurzego jajka, 47) Kulista ozdoba choinkowa, 48) Korek drogowy, 50) Sienny mężczyz allegria, 51) Pomaga proboszczowi, 53) Stop imitujący złoto, 54) ... Marymoncką Hłaski, 57) Sport Mary Niewczas, 60) Sąsiad Kanadyjczyka, 61) Kurkiewicz, akrobata, 62) Jasko, polkarm księżkowi, 64) Denerwuje zawodowców, 67) Drapieżna ryba z wąsami, 71) Płyn przez Stalową Wołę, 74) Do wymierzania chłosty, 76) Gwałtowne barw lakmus, 78) Delon, aktor francuski, 80) Do wywieszania flagi, 82) Cechuje elegancję, 83) Na niebiesko barw lakmus, 85) Ronald, amer. aktor i prezydent, 87) Atrybut dawnego zriwiarza, 89) Flaz, ... Trzy zespół, 90) Małpia hulstówka, 93) Facet, mężczyzna, 101) Blizg stronicy zeszytu, 103) Granie ruchami twarzy, 104) Oube rzącznie kuchennie, 105) Część naszego parlamentu, 107) Liryczny utwór zlotobry, 109) Robert, tańczył z gwiazdami, 111) Pierwsze przezbyski słońca, 112) Modlitwa błagalna, 115) Zakres czyjegoś działania, 116) Dobry, nigdy się nie spóźnia, 117) Błaszany, dęty instrument, 118) W nim robimy zapiski, 120) Lasso tatarskie, 121) Zborowski wśród aktorów, 123) Jeden z palców dłoni, 125) Królowa roju paszczoi, 128) Popularna potrawa włoska, 130) Przedmiot z dęsy, 132) Próba u krzawca, 134) Gryzów po ciepym deszczu, 136) Zapasowe w bagażniku auta, 140) Żab dłuższy od innych, 142) Sieć sidłowej, rywal Nomi, 144) Dobrze zna język włoski, 145) Twórcza dawnych potań, 146) Obrony lub korbowy, 150) Górna granica budżetu.

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40				
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77	78	79	80				
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90	91	92	93	94																														

DRUKARNIA HELVETICA

Oferujemy

- ulotki, foldery, wizytówki, plakaty, etykiety samoprzylepne, książki, papiery firmowe, druki samokopiujące, teczki firmowe, pieczątki, zaproszenia ślubne

Biłgoraj, ul. Włosiankarska 13,

tel. 84 686 63 35

www.helvetica.com.pl

Zapraszamy do współpracy!

WYDAWCA: Tarnogrodzkie Towarzystwo Regionalne ADRES: 23-420 Tarnogród ul. Rynek 18, tel. 084 689 70 21

REDAKTOR NACZELNY: Władysław Dubaj

REDAKTORZY WYDANIA: Renata Ćwik, Piotr Majcher, Tomasz Rogala

SPOLECZNA RADA REDAKCYJNA: Katarzyna Magoch, Iwona Sereda, Monika Komosa, Beata Szczucińska, Krystyna Kowal, Anna Kuziak, Elżbieta Maško, Bożena Śmieciuch, Małgorzata Paul-Zajac, Helena Zajac

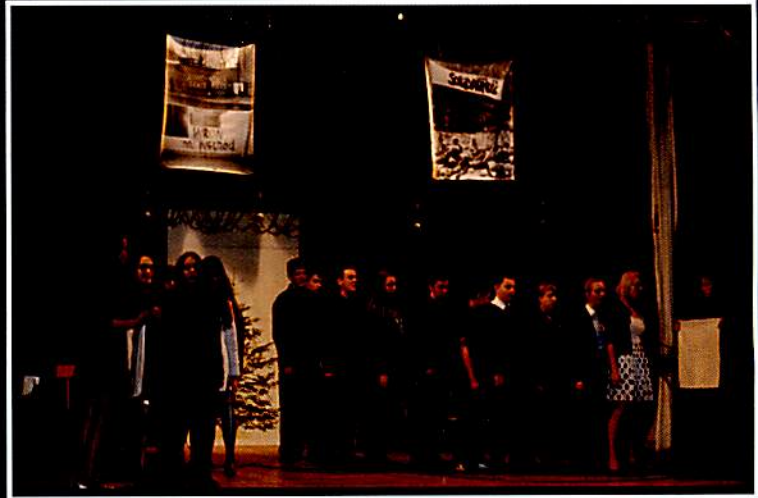
ZDJĘCIA: Redakcja

SKŁAD KOMPUTEROWY: Piotr Majcher

DRUK: Zakład Poligraficzny „Helvetica” Biłgoraj

Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów.

33. Rocznica wprowadzenia stanu wojennego, Tarnogród 14 XII 2014

XXXI Ogólnopolski Sejmik Teatrów Wsi Polskiej

